

ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS
[CHRISTINE STIX-HACKL] SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 8. jūnijā¹

I — Ievada apsvērumi

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienų tiesības*

1. Izskatāmais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir viens no četriem paralēliem procesiem² par Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību³ (turpmāk tekstā — “Direktīva”) interpretāciju. Tā, gluži kā pārējo prāvu, priekšmets ir tā sauktās *sui generis* tiesības un to piemērošanas joma attiecībā uz sporta derībām.

2. Direktīvas 1. pantā ir izklāstīti Direktīvas piemērošanas jomas noteikumi. Tajā noteikts:

“1. Šī direktīva attiecas uz visu formu datubāzu tiesisko aizsardzību.

2. Šajā direktīvā “datubāze” nozīmē neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu individuāli, elektroniski vai citādi pieejamu krājumu, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski.”

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — Runa ir par saistītiem procesiem lietās C-46/02, C-338/02 un C-441/02, kurās arī es šodien sniedzu savus secinājumus (2004. gada 9. novembra spriedumi, Krājums I-10365. lpp., I 10497. lpp., I 10549. lpp.)

3 — OV L 77, 20. lpp.

3. Direktīvas III nodaļas 7.–11. pantā ir noteikts *sui generis* tiesību piemērojums. 7. pants, kurā noteikts aizsardzības objekts, ietver šādus noteikumus:

subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu, izbeidz tiesības kontrolēt šo eksemplāru atkārtotu pārdošanu Kopienā;

Publiska iznomāšana nav uzskatāma par iegūšanu vai atkārtotu izmantošanu.

“1. Tādas datubāzes veidotājam, kuras saturs iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtisks ieguldījums, dalībvalstis nodrošina tiesības novērst visa datubāzes saturs vai kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtiskas tā daļas iegūšanu.

3. Pirmajā punktā minētās tiesības var tikt nodotas citiem, deleģētas vai piešķirtas ar licences līgumiem.

[..]

2. Šajā nodaļā:

a) “iegūšana” nozīmē visa datubāzes saturs vai būtiskas tā daļas īslaicīgu vai pastāvīgu pārvietošanu uz citu nesēju jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā;

5. Nav atļauts atkārtoti un sistemātiski iegūt un/vai atkārtoti izmantot nebūtiskas datubāzes saturs daļas, ja tas saistīts ar darbībām, kas traucē normālai šīs datubāzes izmantošanai vai nepamatoti apdraud šīs datubāzes veidotāja likumīgās intereses.”

b) “atkārtota izmantošana” nozīmē jebkādā formā nodrošinātu brīvu piekļuvi visam datubāzes saturam vai tā daļai, izplatot tās eksemplārus, to iznomājot vai nodrošinot tās tiešsaisti vai citas pārraides formas. Pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana Kopienā, ko izdara tiesību

4. Direktīvas 8. pantā, kurā ir paredzētas likumīgu lietotāju tiesības un pienākumi, ir noteikts šādi:

“1. Publiski pieejamas datubāzes veidotājs nedrīkst atturēt datubāzes likumīgu lietotāju

no tās satura kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā nebūtisku daļu iegūšanas un/vai atkārtotas lietošanas jebkādos nolūkos. Ja likumīgajam lietotājam atļauts iegūt un/vai atkārtoti izmantot tikai daļu no datubāzes, šis noteikums attiecas tikai uz šo daļu.”

B — Valsts tiesības

5. Direktīvas 9. pantā noteikts, ka dalībvalstis var noteikt izņēmumus no *sui generis* tiesībām.

7. Direktīva Apvienotajā Karalistē tika transponēta ar *Copyright and Rights in Databases Regulations 1997* (Noteikumi par autortiesībām un datubāzu tiesībām) (*SI 1997* Nr. 3032). Lietas dalībnieki un iesniedzējtiesa uzskata, ka šie valsts noteikumi ir jāinterpretē saskaņā ar Direktīvu.

6. Direktīvas 10. panta, kurā noteikts aizsardzības ilgums, 3. punktā paredzēts šādi:

III — Fakti un pamata prāva

8. Pamata prāvā prasītājs ir *British Horseracing Board* (turpmāk tekstā — “BHB”), britu zirgu skriešanās sporta industrijas pārvaldes organizācija, un tās biedri *Jockey Club*, *Racehorse Association Limited*, *Racehorse Owners Association* un *Industry Committee* (*Horseracing*), kā arī *Weatherbys*, bet atbildētājs — *William Hill*. Izskatāmā lieta ir par derību pieņemšanu internetā, ko veic *William Hill* un daži viņa konkurenti.

“Jebkādas kvalitātes vai kvantitātes aspektā būtiskas pārmaiņas datubāzes saturā, tostarp jebkādas būtiskas pārmaiņas, kas rodas no uzkrātiem secīgiem papildinājumiem, svitrojumiem vai grozījumiem, kuru dēļ var uzskatīt, ka datubāze ir kvalitātes vai kvantitātes aspektā būtisks jauns ieguldījums, piešķir datubāzei, kas radusies šī ieguldījuma rezultātā, jaunu aizsardzības laiku.”

9. BHB ir sabiedrība, kas tika dibināta 1993. gada jūnijā, lai pārņemtu daļu no līdzšinējā *Jockey Club* uzdevumiem. *Jockey Club* arī pēc tam paturēja britu zirgu skriešanās sporta regulēšanas funkciju. Šobrīd tā uzdevums vairāk ir zirgu skriešanās

sporta noteikumu piemērošana. *BHB* pārņēma pārējos zirgu skriešanās pārvaldes organizācijas uzdevumus, īpaši zirgu skriešanās [sacikšu] datu apkopošanu.

12. *BHB* datubāzes administrācijas un atjaunošanas izmaksas ir aptuveni 4 miljoni GBP gadā, un tam ir nepieciešami aptuveni 80 darbinieki, kā arī apjomīgs datortehniskais un programmnodrošinājums.

10. *Weatherbys* pārvaldīja un publiskoja "Vispārīgo zirgaudzētavu grāmatu" (*General Stud Book*), kas ir Lielbritānijas un Ziemeļīrijas tīrasiņu zirgu oficiālais reģistrs. *Weatherbys* turklāt ir reģistrēta arī kā banka, kurai pieder izdevniecības nodaļa. 1985. gadā *Weatherbys Jockey Club* uzdevumā sāka veidot elektronisku zirgu skriešanās sporta datubāzi, kas cita starpā ietver sīku informāciju par reģistrētajiem zirgiem, to īpašniekiem un treneriem, handikapiem, sīku informāciju par žokejiem un informāciju par sacikšu kalendāriem, sacikšu norises vietām, datumiem, laikiem, sacikšu noteikumiem, paziņojumiem un dalībniekiem. *Jockey Club* datubāzi izmanto dažu savu uzdevumu veikšanai.

13. *BHB* datubāzē ietilpst daudz ierakstu, no kuriem daudzi ir jāsaglabā un jāapstrādā ik dienu. Tā sastāv no 214 tabulām, kurās ir vairāk nekā 20 miljoni ierakstu. Katrs ieraksts satur vairākas datu kopas. Tā ietver datu apkopojumu, kas izveidots, reģistrējot īpašnieku, treneru un citu zirgu skriešanās sportā iesaistīto personu sniegto informāciju. Tā satur vārdus un citu sīku informāciju par vairāk nekā miljonu zirgu vairāku paaudžu garumā. Tā satur sīku informāciju par reģistrētajiem īpašniekiem, sacikšu krāsām, reģistrētajiem treneriem un žokejiem. Tā turklāt satur pirmssacikšu informāciju, t.i., informāciju par Lielbritānijā notiekošajām zirgu skriešanās sacīkstēm, kas sniegta pirms sacīkstēm. Tā ietver cita starpā sacikšu vietu un datumu, sacikšu distanci, kvalifikācijas kritērijus, pieteikšanās termiņus, pieteikuma maksu un summu, ko sacikšu rīkotājs piešķir balvās.

11. 1999. gadā zirgu skriešanās sporta datubāze un "Vispārīgā zirgaudzētavu grāmata" tika apvienotas vienā datubāzē. Šajā prāvā runa ir par "*BHB* datubāzi". To veido un pārvalda *Weatherbys*. Pamata prāvas dalībnieki ir vienisprātis par to, ka *BHB* datubāze tiek aizsargāta ar *sui generis* aizsardzības tiesībām un šīs tiesības ir vienam vai vairākiem prasītājiem pamata prāvā.

14. Pirms pirmssacikšu informācijas izdošanas *Weatherbys* veic vēl trīs pamatuzdevumus. Tā ir, pirmkārt, informācijas par ipašniekiem, treneriem, žokejiem, zirgiem utt. reģistrācija. Tādējādi *Weatherbys* katru gadu iereģistrē aptuveni 10 000 jaunu zirgu vārdus. Papildus tam pirms katrām sacensībām tiek iereģistrēti to zirgu vārdi, kuri tajās piedalās. *Weatherbys* ir nodarbinātas aptuveni 15 personas, kuru galvenais uzdevums ir datu par zirgiem un cilvēkiem izveide un pārvalde.

15. Turklāt ir jānodrošina, lai zirgi, kas piedalās sacensībās, tiešām būtu tie paši, kuru vārdi ir ietverti pirms sacensībām izdotajos sarakstos.

16. Otrais pamatuzdevums pirms pirmssacikšu informācijas izdošanas ir vērtības piešķiršana un handikapa piešķiršana (handikapa aprēķināšana). Visiem pieteikumiem handikapa sacikstēm un sacikstēm bez handikapa, kopā 180 000 gadā, ir jāpiešķir vērtība.

17. Trešais *Weatherbys* pamatuzdevums pirms pirmssacikšu informācijas izdošanas ir dalībnieku saraksta izveidošana. To veic *Weatherbys* telefonu centrāle, kurā nepārtraukti ir nodarbināti līdz pat 32 cilvēkiem,

kuri pieņem zirgu pieteikumus sacensībām pa telefonu (un faksu). *Weatherbys* katra zirga tiesības piedalīties sacikstēs pārbauda divās pakāpēs.

18. Attiecībā uz lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 24.–31., kā arī 32.–35. punktā aprakstītajām darbībām skatīt šo secinājumu pielikumu.

19. *BHB* datubāzē saglabātā informācija ir būtiska daudziem dažādiem lietotājiem. Būtiski izvilcumi ir padarīti pieejami plašai zirgu skriešanās sacikšu sporta industrijai, tostarp visas valsts hipodromu pārstāvjiem, sacikšu zirgu ipašniekiem, treneriem, jātniekiem un to aģentiem, *Jockey Club*, ciltskoku izveidotājiem un ārvalstu sacikšu rīkotājiestādēm. Šī informācija minētajām personām katru dienu ir pieejama *Weatherbys/BHB* interneta lapā un datubāzes lapā, kā arī ik nedēļas "*Racing Calendar*" [Sacikšu kalendārs] — *BHB* oficiālā vēstneša veidā.

20. Sacikšu informācija ir būtiska arī radio un televīzijas iestādēm, laikrakstiem un žurnāliem, kā arī zirgu skriešanās sacikstēs ieinteresētajai sabiedrības daļai.

21. Informācija tiek darīta pieejama rītā pirms sacikšu dienas. Visu Apvienotās Karalistes sacikšu visu dalībnieku vārdi sabiedrībai ar avižu un *Ceefax/Teletext* palīdzību tiek darīti zināmi pēcpusdienā pirms sacikstēm.

23. *William Hill* cita starpā ir viens no vadošajiem Apvienotās Karalistes derību organizētājiem, kas piedāvā slēgt derības britu un ārvalstu klientiem. Kopā ar savām meitas sabiedrībām tas visu laiku piedāvā derības par daudziem notikumiem, piedāvājot derību slēdzējiem slēgt derības divos veidos: a) valsts mēroga licencētu derību biroju tīklā un b) pieņemot derības telefonišķi. *William Hill* pamatnodarbošanās ir derību ar fiksētu likmi pieņemšana par sporta un citiem pasākumiem. *William Hill* piedāvā derību slēgšanas pakalpojumu arī internetā. Svarīgākais pasākums, par kuru *William Hill* piedāvā slēgt derības, ir zirgu skriešanās sacikstes.

24. *William Hill* ir kā "*Declarations Feed*", tā arī *RDF* abonents. Tomēr "*Declarations Feed*" tas šajā lietā izskatāmo darbību veikšanai neizmanto.

22. Informācija ir pieejama arī bukmeikešiem. Vispirms informācija tiek padarīta pieejama sabiedrībai *Racing Pages Ltd*, kuru pārvalda un kuras kopīpašnieki ir *Weatherbys* un *Press Association*. *Racing Pages Ltd* novada datus tālāk saviem abonentiem, pie kuriem pieder arī bukmeikeri. Jo īpaši *Racing Pages Ltd* abonentiem dienu pirms sacikstēm elektroniskā veidā piedāvā tā saukto "*Declarations Feed*". Tajā kopā ar citu informāciju ir ietverts sacikšu saraksts ar to paziņotajiem dalībniekiem un žokejiem, sacikšu nosaukums un distance, sacikšu laiki un dalībnieku skaits. Otrkārt, viens no *Racing Pages Ltd* abonentiem ir *Satellite Information Services Limited* (turpmāk tekstā — "*SIS*"), kas šos datus drīkst izmantot zināmiem mērķiem. *SIS* šos datus piegādā saviem abonentiem tā sauktās "*raw data feed*" (Neapstrādāto datu matrica, turpmāk tekstā — "*RDF*") veidā. Šie dati satur būtiskāko informāciju, bez kuras derību slēdzēji nevarētu noslēgt derības.

25. Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 40.–47. punktā ir aprakstīti *William Hill* internetā piedāvātie pakalpojumi (skat. pielikumu).

26. *BHB* lietas, kas tika izskatīta *High Court of Justice*, ietvaros apgalvoja, ka *William Hill* ir pārkāpis *sui generis* aizsardzības tiesības. *Jockey Club* un *Weatherbys* iestājās šajā lietā kā prasītāji. Tiesnesis Ledijs [*Laddie*] nosprieda, ka *William Hill* ir pārkāpis Direkti-

vas 7. panta 1. punktā un 7. panta 5. punkta minētās prasītāju tiesības saistībā ar datubāzēm. 2001. gada 14. martā *William Hill* iesniedza apelācijas sūdzību par tiesneša Ledija spriedumu. Šī lieta tiek izskatīta *Court of Appeal*.

diski un tāpat individuāli pieejami kā datubāzes darbi, dati vai citi materiāli?

IV — Prejudiciālie jautājumi

28. *Court of Appeal* lūdz Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu par šādiem jautājumiem:

2) Ko nozīmē jēdziens “iegūšana” Direktīvas 7. panta 1. punktā? It īpaši — vai lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 24.–31. punktā minētie fakti [pielikumā] var nozīmēt šāda veida “iegūšanu”?

3) Vai Direktīvas 7. panta 1. punktā minētā “pārbaude” aptver to, ka tā laiku pa laikam nodrošina, ka datubāzē ietvertā informācija ir vai paliek pareiza?

“1) Vai viens no izteicieniem, proti,

4) Kā saprotami 7. panta 1. punktā minētie izteicieni:

— “datubāzes satura būtiska daļa” vai

— “datubāzes satura nebūtiska daļa”,

— “datubāzes satura būtiska daļa kvalitātes aspektā” un

kuri minēti Direktīvas 7. pantā, ietver darbus, datus vai citus materiālus, kuri nāk no datubāzes, bet kuri nav tādā pašā veidā sakārtoti sistematiski vai meto-

— “datubāzes satura būtiska daļa kvantitātes aspektā”?

- 5) Kā saprotams Direktīvas 7. panta 5. punktā ietvertais izteiciens “nebūtiskas datubāzes daļas”?
- materiālu publisku pieejamību, kuri netieši nāk no datubāzes, bez tiešas pieejas datubāzei?
- 6) Jo īpaši, vai vienmēr:
- 9) Vai Direktīvas 7. pantā minētā “atkārtotā izmantošana” ir ierobežota ar publiskas piekļuves datubāzei nodrošināšanas pirmo reizi?
- vārds “būtisks” nozīmē kaut ko vairāk par vārdu “nenozīmīgs” un, ja atbilde ir apstiprinoša, tad — ko?
- Vai vārdi “nebūtiska daļa” nozīmē vienkārši to, ka daļa nav “būtiska”?
- 7) Vai Direktīvas 7. pantā minētā “iegūšana” ir ierobežota ar datubāzes satura nodošanu tieši no datubāzes uz citu nesēju, vai arī tā ietver tādu darbu, datu vai citu materiālu nodošanu, kuri netieši nāk no datubāzes, bez tiešas pieejas datubāzei?
- 10) Kā saprotamas Direktīvas 7. panta 5. punktā ietvertās “darbības, kas traucē normālai šīs datubāzes izmantošanai vai nepamatoti apdraud šīs datubāzes veidotāja likumīgās intereses”? It īpaši, vai lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 40.–47. punktā minētie fakti 32.–35. punkta faktu kontekstā [pielikumā] var nozīmēt šāda veida darbības?
- 8) Vai Direktīvas 7. pantā minētā “atkārtotā izmantošana” ir ierobežota ar datubāzes satura nodošanu publiskai pieejamībai tieši no datubāzes, vai arī tā ietver tādu darbu, datu vai citu
- 11) Vai Direktīvas 10. panta 3. punkts nozīmē to, ka gadījumā, ja datubāzes saturā notiek “būtiska pārmaiņa”, kas šīs pārmaiņas rezultātā katrai izveidotajai datubāzei dod savu aizsardzības laiku, šīs pārmaiņas rezultātā izveidotā datubāze ir uzskatāma par jaunu un atšķirīgu datubāzi, ieskaitot 7. panta 5. punkta vajadzībām paredzētās?”

V — Par pieņemamību

28. Dažos aspektos uzdotie jautājumi neattiecas uz Kopienu tiesību, proti, Direktīvas, interpretāciju, bet gan uz tās piemērošanu konkrētiem faktiem. Šajā sakarā pareizs ir Komisijas viedoklis par to, ka, izskatot prejudiciālo jautājumu saskaņā ar EKL 234. pantu, tas nav Eiropas Kopienų Tiesas uzdevums, bet gan valsts tiesas uzdevums, un ka Eiropas Kopienų Tiesai šajā lietā ir jāaprobežojas ar Kopienų tiesību interpretēšanu.

29. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tiesvedībā saskaņā ar EKL 234. pantu, kurā skaidri noteikta uzdevumu sadale valsts un Eiropas Kopienų tiesu starpā, jebkādu lietas faktu izvērtējums ir valsts tiesas uzdevums⁴.

30. Tādējādi Tiesa nav kompetenta lemt par pamata prāvas faktiem vai piemērot sevis interpretētus Kopienų noteikumus valsts pasākumiem vai situācijām, jo šie jautājumi ietilpst ekskluzīvā valsts tiesu kompetencē. Atsevišķu darbību saistībā ar datubāzēm

izvērtēšanai ir nepieciešams faktu vērtējums, kas ir jāveic valsts tiesai⁵. Izņemot iepriekš minēto, Tiesa ir kompetenta sniegt atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem.

VI — Par pamatotību: vērtējums

31. Iesniedzējtiesas iesniegtie prejudiciālie jautājumi attiecas uz vairāku Direktīvas noteikumu un galvenokārt uz atsevišķu jēdzienu interpretāciju. Tajos minētie aspekti pieder dažādām nozarēm, un saskaņā ar tām tie arī ir jāiedala. Kamēr daži jautājumi attiecas uz Direktīvas piemērošanas jomu, citi ir par *sui generis* aizsardzības tiesību piešķiršanu un to saturu.

A — “*Ratione materiae*” piemērošanas joma: jēdziens “datubāze”

32. Attiecībā uz prasību par datubāzes elementu neatkarību *William Hill* pauž viedokli, ka “elementiem” nav jābūt atkari-

⁴ — 1979. gada 15. novembra spriedums lietā 36/79 *Denkavit* (*Recueil*, 3439. lpp., 12. punkts), 1999. gada 5. oktobra spriedums lietās C-175/98 un C-177/98 *Lirussi un Bizzaro* (*Recueil*, I-6881. lpp., 37. punkts), 2000. gada 22. jūnija spriedums lietā C-318/98 *Fornasar u.c.* (*Recueil*, I-4785. lpp., 31. punkts) un 2003. gada 16. oktobra spriedums lietā *Traunfellner* C-421/01 (*Recueil*, I-11941. lpp., 21. un turpmākie punkti).

⁵ — 2003. gada 4. decembra spriedums lietā C-448/01 *EVN un Wienstrom* (*Recueil*, I-14527. lpp., 59. punkts).

giem no to izveidotāja. Šāds uzskats ir nepareizs. Kā izriet no paša *William Hill* norādēm uz datu izveides nepieciešamību, šis arguments vairāk attiecas uz aspektu, kas būtu jānoskaidro saistībā ar Direktīvas 7. panta 1. punktā lietotās pazīmes “iegūšana” interpretāciju.

un netieši arī procesā radušies izdevumi, t.i., ieguldījumi⁶.

B — Aizsardzības objekts: nosacījumi

33. Lai uz datubāzi saskaņā ar Direktīvas 7. pantu attiektos *sui generis* aizsardzības tiesības, tai ir jāatbilst šajā normā noteiktajām faktiskajām pazīmēm. Izskatāmā lieta attiecas uz atsevišķu šo kritēriju interpretāciju.

35. Direktīvas 7. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi ir jāsaprot saistībā ar 1. panta 2. punktā paredzētajiem. Tādējādi aizsardzības objekta jēdziens ir šaurāks nekā “datu-bāze” 1. panta izpratnē.

36. Ar Direktīvu ieviestās *sui generis* tiesības izriet no skandināvu “*Katalogrechte*” un nīderlandiešu “*geschriftenbescherming*”. Šis pamats tomēr nedrīkst novest pie Direktīvas izpratnes saskaņā ar šiem agrākajiem, zinātniskajos rakstos un tiesu praksē attīstītajiem noteikumiem. Direktīvai ir jāveido nacionālas likumdošanas interpretācijas mēraukla pat tajās dalībvalstīs, kurās pat pirms Direktīvas pieņemšanas spēkā bija līdzīgi noteikumi. Arī šajās dalībvalstīs likumdošana ir jāpielāgo Direktīvā noteiktajam.

34. Šajā sakarā ir jānorāda arī uz juridisko diskusiju par šo jautājumu — vai *sui generis* tiesības attiecas arī uz izveidošanu, būtībā — uz datubāzes veidošanas darbībām, vai tikai uz šā procesa rezultātu. Šeit jāatzīmē, ka Direktīva aizsargā datubāzes vai to saturu, bet ne tajos ietilpstošo informāciju kā tādu. Rezultātā tā tad tiek aizsargāts galaprodukts

6 — Malte Grützner. *Urheber-, Leistungs- und Sui-generis-Schutz von Datenbanken*. 1999, 329. lpp.; Georgios Koumantos. Les bases de données dans la directive communautaire. *Revue internationale du droit d'auteur*. 1997, 79, (117) lpp. Tomēr citi ieguldījumus uzskata par aizsardzības objektu (piemēram, Silke von Lewinski izdevumā: Michel M. Walter (izdevējs). *Europäisches Urheberrecht*. 2001, 3. punkts attiecībā uz 7. pantu, un Grützner 329. lappusē 14. zemsavītras piezīmē citētā literatūra.

1) "Iegūšana" Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē (otrais prejudiciālais jautājums)

šādu datu ieguvu. Ja šo izpratni ņem par pamatu iegūšanai, tad datubāzes aizsardzība ir atkarīga no tā, vai pastāvošie dati ir tikuši iegūti.

37. Izskatāmajā lietā strīdīgs ir jautājums par to, vai ir konstatējama iegūšana Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē, jo šis noteikums aizsargā tikai ieguldījumus datubāzes satura "iegūšanā", "pārbaudē" un "noformēšanā".

40. Tomēr, ņemot vērā vispārīgo jēdzienu "izveidošana", proti, datubāzei pievienojot arī saturu⁸, aizsargāti ir kā jau pastāvoši, tā arī jauniegūti dati⁹.

38. Mums sava diskusija būtu jāuzsāk ar *sui generis* tiesību aizsardzības virzienu, citiem vārdiem — ar datubāzes izveidošanas aizsardzību. Izveidošana var tikt uzskatīta par vispārīgu jēdzienu⁷, kurā ietilpst iegūšana, pārbaude un noformēšana.

41. Skaidribu varētu ieviest 7. panta 1. punktā lietotā jēdziena "iegūšana" salīdzinājums ar Direktīvas 39. apsvērumā minētajām darbībām. Tomēr jau iesākumā jānorāda, ka dažādās valodu versijas atšķiras.

39. Pamata lietā tiek skarta kāda ļoti daudz apspriesta juridiska problēma, proti, vai un — šajā gadījumā — kādā apmērā Direktīva aizsargā ne tikai jau pastāvošos, bet arī izveidotāju jauniegūtos datus. Ja iegūšana attiecas tikai uz jau pastāvošiem datiem, tad arī ieguldījumu aizsardzība attiecas tikai uz

42. Ja sākam ar vācu valodas versijas 7. panta 1. punktā lietoto jēdzienu "*Beschaffung*" [iegūšana], tad tas attiecas tikai uz jau pastāvošiem datiem, jo iegūt var tikai kaut ko jau pastāvošu. No šā aspekta *Beschaffung* ir tieši pretējs *Erschaffung* [izveidošana]. Pie tā paša rezultāta var nonākt, interpretējot portugāļu, spāņu, franču un angļu valodas

8 — Andrea Etienne Calame. *Der rechtliche Schutz von Datenbanken unter besonderer Berücksichtigung des Rechts der Europäischen Gemeinschaften*. 2002, 115. lpp., 554. zemsivītras piezīme.

9 — Grützmacher (citēts 6. zemsivītras piezīmē), 330. un turpmākas lpp., Matthias Leistner. *Der Rechtsschutz von Datenbanken im deutschen und europäischen Recht*. 2000, 152. lpp.

7 — Giovanni Guglielmetti. La tutela delle banche dati con diritto sui generis nella direttiva 96/9/CE. *Contratto e impresa Europa*. 1997, 177. (184.) lpp.

versijas, kuras visas ir balstītas uz latīņu *obtenere* — saņemt. Arī somu un dāņu versija piedāvā šauru interpretāciju. Tādēļ atsevišķu lietas dalībnieku minētā vācu un angļu valodas versijas plašā interpretācija ir kļūdaina.

rodas jautājums, kādēļ 39. apsvērumā ir minēta tikai iegūšana, bet ne pārbaude un noformēšana. Abi pēdējie jēdzieni tiek minēti tikai 40. apsvērumā.

43. Tālākas norādes jēdziena “iegūšana” interpretācijai Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē varētu sniegt tās 39. apsvēruma, kas ir ievada apsvēruma *sui generis* tiesību aizsardzības objektam. Šis apsvēruma attiecībā uz aizsargātajiem ieguldījumiem min tikai divu veidu darbības, proti satura “iegūšanu” un “vākšanu”. Problēmas atšķirīgo valodu versiju dēļ rodas arī šeit. Lielākajā daļā versiju pirmā minētā darbība ir tā pati darbība, kas Direktīvas 7. panta 1. punktā. Tomēr, kaut arī lietotie jēdzieni ne vienmēr apraksta to pašu darbību, būtībā tie attiecas uz datubāzes satura iegūšanu un vākšanu.

45. To valodu versijas, kurās 39. apsvērumā ir minēti tie paši jēdzieni, kas 7. panta 1. punktā, turpretim ir interpretējamās tādējādi, ka 39. apsvērumā minētais jēdziens “iegūšana” ir saprotams šauri, bet 7. panta 1. punktā minētais jēdziens ir saprotams plaši un ietver arī pārējās 39. apsvērumā minētās darbības.

46. Visas valodu versijas pieļauj tādu interpretāciju, saskaņā ar kuru “iegūšana” 7. panta 1. punkta izpratnē neietver vienkāršu datu iegūvi, t.i., datu ģenerēšanu¹⁰, tātad — sagatavošanas posmu¹¹. Tomēr, ja datu izveide sakrīt ar to vākšanu un šķirošanu, Direktīva ir piemērojama.

44. To valodu versijas, kurās 39. apsvērumā tiek lietoti divi jēdzieni, kas atšķiras no 7. panta 1. punktā lietotajiem, ir jāinterpretē tādējādi, ka abas uzskaitītās darbības ir uzskatāmas par iegūšanas 7. panta 1. punkta izpratnē apakšiedalījumu. Protams, tādēļ

10 — Leistner (citēts 9. zemsvītras piezīmē), 152. lpp.

11 — Guglielmetti (citēts 7. zemsvītras piezīmē), 184. lpp.; Gunnar W. G. Karnell. The European *Sui Generis* Protection of Data Bases. *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.* 2002, 993. lpp.

47. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka nevar atsaukties uz tā saukto "*Spin-off*" teoriju. Tādējādi nav nozīmes arī datubāzes satura iegūšanas mērķim¹². Tas tomēr nozīmē, ka aizsardzība ir iespējama arī tad, ja iegūšana sākotnēji ir veikta citām darbībām, nevis datubāzes veidošanai. Direktīva aizsargā datu iegūšanu arī tad, ja šī iegūšana nav notikusi sakarā ar datubāzi¹³. Tas norāda arī uz to, ka aizsargāta tiek arī ārēja datubāze, kas iegūta no iekšējas datubāzes.

49. Bet pat tad, ja šīs darbības kvalificē kā jaunu datu izveidi, varētu runāt par "iegūšanu" 7. panta 1. punkta izpratnē. Tad šis būtu gadījums, kad datu ieguve notiek reizē ar to apstrādi un tās nav nošķiramas. Tāpat būtu gadījumā, ja informācija datubāzē tiktu ievadīta tūlīt pēc tās saņemšanas.

2) "Pārbaude" Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē (trešais prejudiciālais jautājums)

48. Valsts tiesas uzdevums, izmantojot iepriekšminēto jēdziena "iegūšana" interpretāciju, ir izvērtēt darbības saistībā ar *BHB* datubāzi. Pirmkārt, ir jāveic datu kvalifikācija un to apstrāde no to saņemšanas līdz iekļaušanai datubāzē. Tas cita starpā ietver *Weatherbys* triju pamatuzdevumu izvērtēšanu pirms pirmssacikšu informācijas izdošanas, t.i. — informācijas kopuma reģistrāciju, vērtības piešķiršanu un handikapa piešķiršanu, kā arī dalībnieku sarakstu izveidošanu. Tam piedevām vēl arī sacikšu rezultātu reģistrāciju.

50. Šis prejudiciālais jautājums būtībā ir par to, vai atsevišķas darbības saistībā ar *BHB* datubāzi ir uzskatāmas par "pārbaudi" Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē.

12 — Attiecībā uz pārstāvētajiem viedokļiem skat. P. Bernt Hugenholtz, *De spin-off theorie uitgesponnen. AAM – Tijdschrift voor auteurs-, media & informatierecht*. 2002, 161. lpp. (164. lpp., 19. zemsvirtras piezīme).

13 — Von Lewinski (citēts 6. zemsvirtras piezīmē), 5. punkts attiecībā uz 7. pantu.

51. "Pārbaude" atšķirībā no "iegūšanas" attiecas uz datiem, kuri jau ietilpst datubāzē. Tas pirmajā mirklī norāda uz to, ka 7. panta 1. punktā paredzētā pārbaude notiek pēc pārbaudāmo datu reģistrācijas. Šis noteikums

tādējādi neietver tādas pārbaudes, kas attiecas uz elementiem, kuri vēl jāreģistrē, jo tie neietilpst datubāzes saturā.

52. Būtībā runa ir par datubāzes “elementu” pilnīguma un pareizības kontroli, pie kā pieder arī datubāzes atjaunošanas pārbaude. Taču šādas pārbaudes rezultātā var rasties vajadzība iegūt datus un tos pievienot.

53. Nav strīda, ka *BHB* datubāzes darbinieki veic vairākas kontroles. Pie tām cita starpā pieder dažādas identitātes pārbaudes attiecībā uz pieteicējiem un zirgu, kā arī dalības licenču pārbaudes.

baudes Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē. Attiecībā uz faktiski veikto datubāzes satura atjaunināšanu un/vai koriģēšanu var pieņemt, ka Direktīvā noteiktā pārbaudes prasība ir izpildīta. Tādējādi pietiek, ja atsevišķas veiktās darbības var kvalificēt par pārbaudi Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē un arī būtiskākie ieguldījumi ir saistīti ar 7. panta 1. punktā ietverto šo darbību daļu.

56. Valsts tiesas uzdevums ir noteikt, vai attiecīgās kontroles darbības, kuras ir pamata lietas priekšmets, ir vērtējamās kā Direktīvas 7. panta 1. punktā noteiktā “pārbaude”.

C — Aizsargāto tiesību saturs

54. Turpretī strīdīgs ir jautājums, vai un kādas pārbaudes attiecas uz jau pastāvošo datubāzes saturu, kā, piemēram, atsevišķi dati par treneriem, un vai šīs informācijas pārbaude tiek veikta pirms reģistrācijas, t.i., pirms pārbaudāmais elements kļūst par datubāzes sastāvdaļu.

57. Vispirms jāatgādina, ka, ieviešot *sui generis* tiesības, nebija nodoma panākt jebkādu jau pastāvošo tiesību harmonizāciju, bet gan ieviest jaunas tiesības¹⁴. Tās ir plašākas par līdzšinējām izplatīšanas un pavairošanas tiesībām. Tas būtu jāņem vērā

55. Tomēr, pat ja pirms reģistrācijas notiek dažas pārbaudes, tas vēl nenozīmē, ka pārējās kontroles darbības nevar kvalificēt kā pār-

14 — Padomes 1995. gada 10. jūlija Kopējā nostāja (EK) Nr. 20/95, 14. punkts.

arī, interpretējot aizliegtās darbības. Tādējādi Direktīvas 7. panta 2. punkta juridiskajām definīcijām tiek piešķirta īpaša nozīme.

tās darbības ir, pirmkārt, iegūšana un, otrkārt, atkārtota izmantošana. "Iegūšanas" un "atkārtotas izmantošanas" juridiskās definīcijas ir noteiktas Direktīvas 7. panta 2. punktā.

58. No pirmā acu uzmetiena Direktīvas 7. pantā ir ietvertas divu veidu aizliegtās darbības jeb, no tiesīgās personas, t.i., datubāzes veidotāja, viedokļa raugoties, divu dažādu veidu tiesības. Pirmajā punktā ir paredzētas tiesības novērst būtiskas datubāzes daļas izmantošanu, bet piektajā punktā ir noteikti dažādu darbību attiecībā uz nebūtiskām datubāzes daļām aizliegumi. Ņemot vērā sakarības starp būtisko un nebūtisko, 5. punktu var saprast arī kā izņēmumu no 1. punktā paredzētā izņēmuma¹⁵. Piektā punkta mērķis ir novērst pirmajā punktā paredzētā aizlieguma apiešanu¹⁶, un tādēļ to var kvalificēt kā aizsardzības klauzulu¹⁷.

60. Direktīvas 7. panta 1. punktā paredzētais aizliegums tomēr nav neierobežots, bet gan izvirza priekšnoteikumu, ka aizliegtā darbība attiecas uz visu datubāzi vai būtisku tās daļu.

61. Pamatojoties uz 7. panta 1. un 5. punkta piemērošanai nepieciešamo kritēriju "būtiska" vai "nebūtiska" daļa, ir jāizvērtē abas faktiskās pazīmes. Papildus tam ir jāizvērtē arī aizliegtās darbības, kas minētas 7. panta 1. un 5. punktā.

59. Direktīvas 7. panta 1. punktā ir noteiktas datubāzes veidotāja tiesības novērst noteiktas darbības. No tā izriet šo novēršamo darbību aizliegums. Novēršamās un tādējādi aizlieg-

1) Datubāzes būtiskas vai nebūtiskas daļas

a) Vispārējās piezīmes (pirmais prejudiciālais jautājums)

15 — Jens-Lienhard Gaster. *Der Rechtsschutz von Datenbanken*. 1999, 492. punkts.

16 — Oliver Hornung. *Die EU-Datenbank-Richtlinie und ihre Umsetzung in das deutsche Recht*, 1998, 116. un turpmākās lpp.; Leistner (citēts 9. zemsvītras piezīmē), 180. lpp., un von Lewinski (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 16. punkts attiecībā uz 7. pantu.

17 — Kopējā nostāja (EK) Nr. 20/95 (citēts 14. zemsvītras piezīmē), 14. punkts.

62. Tiesas sēdē tika minēts, ka ar Direktīvas 7. panta 1. punktu ir aizliegtas tikai tādas

darbības, kuru rezultātā dati tiek sistemātiski vai metodiski sakārtoti un ir atsevišķi pieejami tāpat kā sākotnējā datubāzē.

66. 7. pantā paredzētā aizsardzība ar šādu kritēriju tiktu apdraudēta, jo šajā normā paredzēto aizliegumu var apiet, vienkārši izmainot datubāzes daļas.

63. Šis arguments ir jāsaprot tādējādi, ka tajā ir noteikts nosacījums *sui generis* tiesību piemērošanai. Tas, vai šāds nosacījums patiešām pastāv, ir nosakāms saskaņā ar noteikumiem par šo tiesību aizsardzības objektu, īpaši pamatojoties uz 7. panta 1. punktā noteikto darbību 7. panta 2. punktā ietvertajām juridiskajām definīcijām.

67. Tas, ka ar Direktīvu ir domāts aizliegt datubāzes satura pārkārtošanu kā iespējamo pārkāpumu, ir atrodams 38. apsvērumā, kurā ir norādīts arī uz šo apdraudējumu un autortiesību aizsardzības nepietiekamību.

68. Ar Direktīvas palīdzību tiek radītas jaunas tiesības, kam nevar pretstatīt arī 46. apsvērumu, kas attiecas uz citu aspektu.

64. Nedz 7. panta 1. punktā, nedz arī 7. panta 5. punktā iepriekšminētais nosacījums skaidri nav paredzēts, vai tajos ir tikai norādes uz to. No tā, ka 1. panta 2. punktā ir nepārprotami noteikts "sistemātisks vai metodisks sakārtojums", bet 7. pantā tas nemaz nav minēts, var secināt pretējo, ka Kopienų likumdevējam nav bijis nodoma šo kritēriju padarīt par 7. panta piemērošanas nosacījumu.

69. Pat 45. apsvērumā, saskaņā ar kuru autortiesību aizsardzību nevar attiecināt tikai uz faktiem vai datiem vien, nav minēts papildu kritērijs. Tas, protams, nenozīmē, ka aizsardzība attiecas arī uz datiem kā tādām vai atsevišķiem datiem. Aizsardzības objekts ir un paliek datubāze.

65. Turklāt arī Direktīvas mērķis izslēdz šādu papildu kritēriju.

70. Līdz ar to ir jāuzskata, ka tas, ka dati ir sistemātiski un metodiski izvietoti tāpat kā sākotnējā datubāzē, nav kritērijs saistībā ar

datubāzi veikto darbību tiesiskuma noteikšanai. Tādēļ nav tiesa, ka Direktīva neaizsargā datus, kas ir apkopoti izmainītā vai citādāk strukturētā veidā.

71. Tādēļ uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 7. pantā ietvertie jēdzieni "būtiska datubāzes satura daļa" vai "nebūtiska datubāzes satura daļa" attiecas arī uz darbiem, datiem vai citiem elementiem no datubāzes, kas nav sistemātiski un metodiski sakārtoti vai atsevišķi pieejami tāpat kā sākotnējā datubāzē.

b) Jēdziens "būtiska datubāzes satura daļa" Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē (pirmais, ceturtais un sestais prejudiciālais jautājums)

72. Ar šo jautājumu tiek vaicāts, kā interpretēt jēdzienu "būtiska datubāzes satura daļa" Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē. Atšķirībā no citiem Direktīvas pamatjēdzieniem, šim nav juridiskas definīcijas. Tā tika izslēgta likumdošanas procesā, Padomes Kopējās nostājas posmā.

73. Direktīvas 7. panta 1. punktā ir paredzētas divas alternatīvas. Kā jau izriet no teksta, "būtiskums" var būt kvantitatīva vai kvalitatīva rakstura. Šī likumdevēja izvēlētā konstrukcija ir interpretējama tādējādi, ka daļa var būt būtiska arī tad, ja tā ir būtiska nevis kvantitatīvā, bet gan kvalitatīvā aspektā. Tādēļ arguments par to, ka vienmēr jābūt noteiktam arī kvantitatīvajam minimumam, ir jānoraida.

74. Kvantitatīvā alternatīva ir jāsaprot tādējādi, ka ir jānosaka tā datubāzes daļa, kuru skārušas aizliegtās darbības. Šajā sakarā rodas jautājums, vai tā būtu jānosaka relatīvā, vai absolūtā aspektā. T.i., vai attiecīgais daudzums būtu jāsalīdzina ar visu datubāzes saturu¹⁸, vai jāizvērtē tikai ar aizliegtajām darbībām skartā daļa.

75. Šeit jāpiezīmē, ka relatīva izvērtēšana principā nostāda neizdevīgā stāvoklī lielo datubāzu veidotājus¹⁹, jo attiecīgā daļa, kopējam apjomam pieaugot, kļūst arvien nenozīmīgāka. Šādā gadījumā ar papildu kvalitatīvu izvērtējumu varētu panākt izlīdzinājumu, ka relatīvi mazu aizliegto darbību

18 — Skat. *von Lewinski* (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 15. punkts attiecībā uz 7. pantu.

19 — *Grützmacher* (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 340. lpp.

skarto daļu tomēr var atzīt par būtisku. Tāpat varētu apvienot arī abus kvantitatīvos aspektus. Tādējādi arī relatīvi mazu daļu tās absolūtā lieluma dēļ varētu kvalificēt kā būtisku.

pieprasījuma kritumu²¹, kas radies tādēļ, ka šī daļa tiek iegūta vai izmantota tālāk nevis saskaņā ar tirgus noteikumiem, bet gan kādā citā veidā. Ar aizliegtajām darbībām skartās daļas un tās vērtības izvērtēšanu var veikt arī aizliegtās darbības veicēja aspektā, t.i., ņemot vērā, cik ieguvējs vai persona, kas datus izmanto atkārtoti, ir ietaupījusi.

76. Tālāk ir jānoskaidro jautājums, vai var sasaistīt kvantitatīvo un kvalitatīvo vērtējuma aspektu. Šāds jautājums, protams, rodas tikai tādos gadījumos, kad vispār ir iespējama izvērtēšana no kvalitatīvā aspekta. Ja tā ir, tad ar aizliegtajām darbībām skartās daļas var izvērtēt pēc abām metodēm.

79. Saskaņā ar Direktīvas 7. panta mērķi aizsargāt ieguldījumus, izvērtējot daļas būtiskumu, ir jāņem vērā arī veidotāja veiktie ieguldījumi²². Kā izriet no 42. apsvēruma, iegūšanas un atkārtotas izmantošanas aizlieguma mērķis ir aizsargāt no kaitējuma veiktos ieguldījumus²³.

77. Katrā gadījumā kvalitatīvās izvērtēšanas ietvaros nozīme ir tehniskajai vai ekonomiskajai vērtībai²⁰. Tādējādi var tikt ietverta daļa, kura pati par sevi nav apjomīga, bet kura ir būtiska savas vērtības ziņā. Kā piemēru sporta jomas sarakstu vērtībai var minēt to pilnīgumu un precizitāti.

80. Tātad ar aizliegtajām darbībām skartās daļas vērtības noteikšanā vērā jāņem arī ieguldījumi, īpaši datu iegūšanas izmaksas²⁴.

78. Ar aizliegtajām darbībām skartās daļas ekonomisko vērtību var mērīt, ievērojot

21 — Josef Krähn, *Der Rechtsschutz von elektronischen Datenbanken, unter besonderer Berücksichtigung des sui-generis-Rechts*, 2001, 162. lpp.

22 — *Guglielmi* (citēts 7. zemesvītras piezīmē), 186. lpp.; *Krähn* (citēts 21. zemesvītras piezīmē), 161. lpp., un *Leistner* (citēts 9. zemesvītras piezīmē), 172. lpp.

23 — Saskaņā ar kādu viedokli, pietiek arī ar abstraktu piemērotību kaitējuma nodarīšanai, skat. *Leistner* (citēts 9. zemesvītras piezīmē), 173. lpp., sal. ar Herman M. H. Speyart, *De databank-richtlijn en haar gevolgen voor Nederland. Informatierecht – AML*, 1996, 171. (174.) lpp.

24 — Carine Doutrelepont, *Le nouveau droit exclusif du producteur de bases de données consacré par la directive européenne 96/6/CE du 11 Mars 1996: un droit sur l'information? Mélanges en hommage à Michel Waelbroeck*, 1999, 903. (913.) lpp.

20 — *Gaster* (citēts 15. zemesvītras piezīmē), 495. punkts; *Grütz-macher* (citēts 6. zemesvītras piezīmē), 340. lpp.; *von Lewinski* (citēts 6. zemesvītras piezīmē), 15. punkts attiecībā uz 7. pantu.

81. Attiecībā uz būtiskuma sliekšni arī Direktīvā nav juridiskas definīcijas. Juridiskajā literatūrā vienprātīgi atzīts, ka likumdevējs šīs robežas noteikšanu atstājis tiesu ziņā²⁵.

c) Jēdziens “nebūtiska datubāzes satura daļa” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē (piektais un sestais prejudiciālais jautājums)

83. Arī jēdziena “nebūtiska datubāzes satura daļa” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē definīcija nav vairs ietverta Direktīvā, kā tas bija grozītā Komisijas Priekšlikuma (93)464 *final* 11. panta 8. punkta a) apakšpunktā.

82. Tomēr daļas būtiskumu nevar padarīt atkarīgu no tā, vai ir nodarīts būtisks kaitējums²⁶. Tikai atsauce apsvērumā vien, proti, 42. apsvēruma beigās, nav pietiekama, lai aizsardzības sliekšni noteiktu tik augstu. Turklāt strīdīgs ir jautājums par to, vai “būtisks kaitējums” vispār var tikt izmantots par kritēriju būtiskuma definēšanai, jo 42. apsvērumu var izprast arī tādējādi, ka “būtisks kaitējums” ir papildu nosacījums gadījumos, kad runa ir par būtisku daļu, t.i., tā jau ir atzīta par būtisku. Pat astotajā apsvērumā minētā aizliegto darbību ietekme, proti, “nopietnas ekonomiskas un tehniskas sekas”, neattiecas pārāk stingru vērtējumu attiecībā uz nodarīto kaitējumu. Abi apsvērumi vairāk der, lai pasvītrotu datubāzu aizsardzības ekonomisko nepieciešamību.

84. Kritērija “nebūtisks” interpretācijai ir jāsākas ar tās normas mērķi, kurai tas ir juridiski būtisks. Direktīvas 7. panta 5. punktam ir jāattiecas uz jomu, kuru neietver 7. panta 1. punkts, kas attiecas tikai uz būtiskām daļām. Līdz ar to “nebūtisku daļu” var interpretēt tādējādi, ka tā ir daļa, kas nepārsniedz 7. panta 1. punktā noteikto būtiskuma sliekšni. Šis sliekšnis ir augšējā robeža. Ir arī apakšējā robeža. Tā izriet no Direktīvas vispārīgā pamatprincipa, ka *sui generis* tiesības neattiecas uz atsevišķiem datiem.

85. Pamata lietā minēto daļu izvērtēšana saskaņā ar minēto kritēriju piemērošanu

25 — *Doutrelepont* (citēts 24. zemsvītras piezīmē), 913. lpp.; *Gaster* (citēts 15. zemsvītras piezīmē), 496. punkts; *Leistner* (citēts 9. zemsvītras piezīmē), 171. lpp., un *von Lewinski* (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 15. punkts attiecībā uz 7. pantu.

26 — *Ta Karnell* (citēts 11. zemsvītras piezīmē), 1000. lpp., un *Krahm* (citēts 21. zemsvītras piezīmē), 163. lpp.

konkrētajiem faktiem ir valsts tiesas pienākums.

nav izšķiroši, vai izmantošana notiek tikai komerciāliem mērķiem. Tādēļ paliek tikai abās definīcijās minētās pazīmes.

2) Aizliegumi attiecībā uz būtisku datubāzes satura daļu

86. No Direktīvas 7. panta 1. punktā nostiprinātajām veidotāja tiesībām novērst noteiktas darbības izriet šo darbību, proti, iegūšanas un tālākas izmantošanas, aizliegums. Vairākos apsvērumos²⁷ šīs darbības tiek apzīmētas kā “nesankcionētas”.

87. Turpmāk runa ir par jēdzienu “iegūšana” un “atkārtota izmantošana” interpretāciju. Šajā sakarā ir jāinterpretē Direktīvas 7. panta 2. punktā ietvertās definīcijas. Šeit jāatgādina arī Direktīvas mērķis ieviest jauna veida tiesības. Tas kā orientieris tiks ņemts vērā, interpretējot abus jēdzienus.

88. Uz abām aizliegtajām darbībām var attiecināt principu, ka datubāzes izmantotāja mērķis vai nodoms nav svarīgs. Tādējādi arī

89. Uz abām aizliegtajām darbībām var attiecināt, ka atšķirībā no 7. panta 5. punkta ir domātas ne tikai atkārtotas un sistemātiskas darbības. Tā kā 1. punktā aizliegtajām darbībām ir jāattiecas uz būtiskām datubāzes daļām, Kopienų likumdevējs šīm darbībām nosaka zemākas prasības nekā 5. punktā minētajām nebūtiskajām daļām.

90. Šajā sakarā ir jānorāda uz struktūras kļūdu Direktīvā²⁸. Tā kā arī 7. panta 2. punktā ir ietverta visa datubāze vai būtiska tās daļa, šajā punktā nevajadzīgi tiek atkārtots jau 1. punktā noteiktais. 7. panta 2. punktā paredzētā definīcija saistībā ar 7. panta 5. punktā noteikto pat ir pretrunā, jo 5. punktā ir noteikts nebūtisku daļu iegūšanas un tālākas izmantošanas aizliegums. Ja iegūšanu un atkārtotu izmantošanu interpretētu saskaņā ar 7. panta 2. punkta definīciju, rezultāts būtu īpatnējs — ar 7. panta 5. punktu atsevišķas darbības ar nebūtiskām

27 — Skatīt 8., 41., 42., 45. un 46. apsvērumu.

28 — Skatīt *Koumantos* (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 121. lpp.

daļām ir aizliegtas tikai tad, ja šīs darbības attiecas uz visu datubāzi vai būtiskām tās daļām.

91. Vairāki lietas dalībnieki ir norādījuši arī uz konkurences aspektu. Šis aspekts ir apskatāms, ņemot vērā to, ka Direktīvas galējā variantā nav ietverti Komisijas sākotnēji ieplānotie noteikumi par obligāto licenču izplatīšanu.

92. Izveidotāja plašās aizsardzības oponenti uzskata, ka plašās aizsardzības dēļ varētu veidoties monopoli, jo īpaši attiecībā uz datiem, kas līdz šim ir bijuši brīvi pieejami. Tādējādi dominējošā stāvokli esošs datubāzes veidotājs varētu šo stāvokli ļaunprātīgi izmantot. Tādēļ jāatgādina, ka Direktīva neizslēdz nedz primārajos, nedz sekundārajos aktos ietvertu konkurences noteikumu piemērošanu. Šie noteikumi ir attiecināmi uz datubāzu veidotāju konkurenci deformējošu rīcību. Tas izriet kā no Direktīvas 47. apsvēruma, tā arī no tās 16. panta 3. punkta, saskaņā ar ko Komisija pārbauda, vai *sui generis* piemērošanas rezultātā nav notikusi dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana vai citas sekas.

93. Izskatāmajā lietā tiek skarts arī jautājums par brīvi pieejamu datu tiesisko režīmu. Šajā sakarā valdības, kas piedalās lietā, uzskata, ka publiski dati ar Direktīvu netiek aizsargāti.

94. Šeit vispirms jāuzsver, ka aizsardzība attiecas tikai uz datubāzu saturu, nevis datiem. Risks, ka aizsardzība varētu tikt attiecināta arī uz datubāzē ietvertu informāciju, var tikt novērsts tādējādi, ka Direktīva, kā jau iepriekš tika minēts, tiek interpretēta sašaurināti. No otras puses, vajadzības gadījumā ir pienākums piemērot Kopienai vai valsts konkurences tiesību instrumentus.

95. Attiecībā uz to datu aizsardzību, kuri ietilpst datubāzē, kuru lietotājs nepazīst, ir jānorāda, ka ar Direktīvu ir aizliegtas tikai noteiktas darbības, proti, iegūšana un tālāka izmantošana.

96. Kaut arī Direktīvā paredzētā iegūšanas aizlieguma priekšnoteikums ir datubāzes pazišana, to nevar noteikti attiecināt uz atkārtotu izmantošanu. Pie šīs problemātikas es atgriezīšos, apskatot jautājumu par atkārtotu izmantošanu.

a) Jēdziens “iegūšana” Direktīvas 7. panta izpratnē (septītais prejudiciālais jautājums)

ietver arī netiešu pārņemšanu. Prasība ir tieša pārņemšana uz citu datu nesēju. Atšķirībā no “atkārtotas izmantošanas”, šeit nav prasīts publiskais elements. Pietiek ar privātu datu pārņemšanu.

97. Jēdziens “iegūšana” Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē ir interpretējams saskaņā ar 7. panta 2. punkta a) apakšpunktā ietverto definīciju.

98. Pirmais elements ir vienas datubāzes satura pārņemšana uz citu datu nesēju, un šī darbība var būt pastāvīga vai īslaicīga. No frāzes “jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā” var secināt, ka Kopienų likumdevējs jēdziena “iegūšana” pamatā ir licis plašu nozīmi.

99. Tas attiecas ne tikai uz pārņemšanu uz tāda paša veida datu nesēju²⁹, bet arī uz cita veida datu nesēju³⁰. Arī izdrukāšana vien tādējādi ietilpst jēdzienā “iegūšana”.

101. Attiecībā uz otro elementu, proti, skarto datubāzes daļu (“visu vai būtisku daļu”), ir jānorāda uz argumentiem par būtiskumu.

102. Valsts tiesas pienākums ir piemērot iepriekšminētos kritērijus pamata lietas faktiem.

b) Jēdziens “atkārtota izmantošana” Direktīvas 7. panta izpratnē (astotais un devītais prejudiciālais jautājums)

100. Turklāt “iegūšana” nevar tikt saprasta tādējādi, ka iegūtās daļas vairs nevar atrasties datubāzē, lai aizliegums būtu efektīvs. “Iegūšana” arī nav interpretējama tik plaši, ka tā

103. No Direktīvas 7. panta 2. punkta b) apakšpunkta ietvertās legālās definīcijas izriet, ka atkārtota izmantošana ietver arī publiskošanu.

29 — *Von Lewinski* (citēts 6. zemesvītras piezīmē), 19. punkts attiecībā uz 7. pantu.

30 — *Gaster* (citēts 15. zemesvītras piezīmē), 512. punkts.

104. Apzināti izmantojot jēdzienu “atkārtota *izmantošana*”, nevis “atkārtota *izlietošana*” Kopienu likumdevējs ir gribējis skaidri noteikt, ka aizsardzība attiecas uz nekomerciāliem lietotājiem.

105. Definīcijā uzskaitītie “atkārtotas izmantošanas” līdzekļi kā “eksemplāru izplatīšana”, “iznomāšana” un “tiešsaistes nodrošināšana” ir jāsaprot tikai kā piemēru uzskaitījums, kā tas izriet no piebildes “citas pārraides formas”.

106. Jēdziens “brīvas piekļuves nodrošināšana” šaubu gadījumā ir jāinterpretē paplašināti³¹, kā to iesaka piebilde “cita forma” 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Taču tas neietver tikai idejas vien³² vai informācijas meklēšanu datubāzē³³.

107. Vairāki lietas dalībnieki apgalvo, ka dati ir bijuši publiski pieejami. Tas, vai tas tā ir, lietas faktu izvērtēšanas ietvaros ir jākonstatē valsts tiesai.

108. Bet pat tad, ja valsts tiesa atzītu, ka dati ir bijuši publiski pieejami, nav izslēgts, ka uz datubāzes daļām, kuras satur publiski pieejamus datus, attiecas aizsardzība.

109. Direktīvas 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir ietverta arī aizsardzības izbeigšanās. Tā notiek tikai, izpildoties zināmiem priekšnosacījumiem. Viens no priekšnosacījumiem ir “pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana”. No tā izriet, ka izbeigšanās var iestāties tikai attiecībā uz fiziskiem priekšmetiem. Ja atkārtota izmantošana notiek citā veidā, izbeigšanās nav. Attiecībā uz izplatīšanu tiešsaistē tas tiek skaidri atrunāts arī 43. apsvērumā. *Sui generis* tiesības tātad ir piemērojamas ne tikai attiecībā uz pirmo “publiskošanu”.

110. Tā kā Direktīva nav mērķēta uz operāciju skaitu, kas notikušas pēc “pirmās publiskošanas”, šim skaitam nav nozīmes. Tomēr, ja runa ir par būtisku datubāzes daļu, tā ir aizsargāta arī tad, ja tā ir iegūta no neatkarīga avota, kā, piemēram, drukāta mēdija vai interneta, nevis no datubāzes pašas. Atšķirībā no iegūšanas “atkārtota

31 — Von Leviniski (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 27. punkts attiecībā uz 7. pantu.

32 — Von Leviniski (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 31. punkts attiecībā uz 7. pantu.

33 — Grüttmacher (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 336. lpp.

izmantošana” ietver arī datubāzes satura netiešas iegūšanas veidus. Tādēļ pazīme “izplatīšana” ir interpretējama paplašināti³⁴.

ir paredzētas divas iespējas: vai nu aizliegtā darbība ir pretēja normālai datubāzes izmantošanai, vai arī tiek apdraudētas datubāzes veidotāja likumīgās intereses.

111. Valsts tiesas pienākums ir piemērot iepriekšminētos kritērijus pamata lietas faktiem.

3) Aizliegumi attiecībā uz datubāzes satura nebūtiskām daļām (desmitais prejudiciālais jautājums)

113. Noteikums par sakarību starp darbību un tās sekām ir jāsaprot tādējādi, ka katrai darbībai nav jābūt kādai no abām minētajām sekām, bet gan ka darbību vispārējam efektam ir jābūt vienai no abām aizliegtajām sekām³⁵. Direktīvas 7. panta 5. punkta mērķis, tāpat kā 1. punkta mērķis, ir peļņas no ieguldījumiem aizsardzība.

112. Direktīvas 7. panta 5. punktā, kā jau iepriekš minēts, ir noteikts aizliegums attiecībā uz datubāzes satura nebūtisku daļu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu. Šis noteikums no 7. panta 1. punkta atšķiras ar to, ka nav aizliegta jebkura iegūšana vai atkārtota izmantošana, bet gan tikai atsevišķu veidu. Priekšnoteikums ir “atkārtotas un sistēmātiskas” darbības. Otrkārt, 5. punktā noteiktais no 1. punkta noteiktā aizlieguma atšķiras ar savu priekšmetu. Šis aizliegums attiecas pat uz nebūtiskām daļām. Treškārt, šis zemākās prasības datubāzes daļas, salīdzinot ar 1. punktu, izlīdzinājumam 5. punktā ir paredzēts, ka aizliegtajām darbībām ir jābūt konkrētām sekām. Šajā sakarā 5. punktā

114. Tomēr 7. panta interpretācija izvirza vispārēju problēmu, jo Direktīvas galīgās versijas vācu valodas redakcija atšķirībā no Kopējās nostājas redakcijas ir vājāk formulēta. Tādēļ pietiek, ja kādas no minētajām sekām “ir saistītas” (*hinausläuft*) ar darbību, nevis “ir iestājušās” (*gleichkommt*) šīs darbības rezultātā. Citu valodu redakcijas ir formulētas konkrētāk un būtībā noteic, ka iegūšana un/vai atkārtota izmantošana ir pretēja parastai lietošanai vai nepamatoti apdraud datubāzes veidotāja intereses.

34 — *Von Lewinski* (citēts 6. zemesvītras piezīmē), 38. punkts attiecībā uz 7. pantu.

35 — *Leitner* (citēts 9. zemesvītras piezīmē), 181. lpp., un *von Lewinski* (citēts 6. zemesvītras piezīmē), 18. punkts attiecībā uz 7. pantu, 225. zemesvītras piezīme.

115. Šajā sakarā ir jārunā par ar šo jautājumu saistītām starptautiskajām tiesībām. Abas Direktīvas 7. panta 5. punktā paredzētās darbības ir veidotas pēc grozītās Bernes Konvencijas 9. panta 2. punkta parauga, ietverot tajā minētās trīspakāpju pārbaudes pirmos divus elementus. Tas tomēr vēl nenozīmē, ka abi noteikumi ir interpretējami vienādi.

116. Pirmkārt, grozītās Bernes Konvencijas 9. panta mērķis ir cits. Šis noteikums ligumslēdzējam pusēm dod tiesības atkāpties no stingrās aizsardzības, izpildot trīskāršās pārbaudes priekšnoteikumus. Šāda konstrukcija, t.i., izņēmuma iespējas attiecībā uz dalībvalstīm, ir paredzēta Direktīvas 9. pantā.

117. Otrkārt, grozītās Bernes Konvencijas 9. pants atšķiras ar to, ka tajā jēdzieni "traucēt normālai izmantošanai" un "nepamatota [interesu] apdraudēšana" nav formulēti kā divas alternatīvas, bet gan kā divas no trim kumulatīvām pazīmēm³⁶.

118. Citi starptautisko tiesību noteikumi, kas līdzinās Direktīvas 7. panta 5. punkta noteikumiem, ir atrodamī *TRIPS* līguma (Līgums par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām) 13. pantā un citos *WIPO* (Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija) līgumos. Pēdējie tomēr ir noteikumi, kas pieņemti pēc Direktīvas, un tādēļ nav jāņem vērā.

119. Attiecībā uz *TRIPS* līguma 13. panta interpretāciju var attiecināt līdzīgas atrunas kā uz grozīto Bernes Konvenciju. 13. pantā, tāpat kā grozītās Bernes Konvencijas 9. pantā, ir noteikti ierobežojumi un izņēmumi, kādus dalībvalstis var izdarīt no ekskluzīvajām tiesībām. Tomēr atšķirībā no grozītās Bernes Konvencijas 9. panta tajā tāpat kā Direktīvā kā alternatīvas ir ietvertas abas sekas, proti, "traucēt normālai izmantošanai" un "nepamatota [interesu] apdraudēšana".

120. Šie apsvērumi parāda, ka iepriekš minēto starptautisko normu interpretācija nevar tikt attiecināta uz Direktīvas 7. panta 5. punktu.

36 — Sam Ricketson. *The Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works: 1886-1986*. 1987, 482. lpp.

121. Ar Direktīvu aizliegtajām iegūšanai un atkārtotai izmantošanai, kā arī tajā paredzētajām šādu darbību sekām kopīgs ir tas, ka šo darbību mērķim nav izšķirošas nozīmes. Direktīvas 7. panta 5. punkts nevar tikt interpretēts šādi, jo nav nekādu norāžu par mērķi. Ja Kopienu likumdevējs būtu vēlējis uzsvērt mērķi, tas Direktīvas 7. pantu varētu formulēt tādā veidā, kā tas darīts Direktīvas 9. panta b) apakšpunktā.

a) Jēdziens “atkārtota vai sistemātiska iegūšana un/vai atkārtota izmantošana”

122. Saskaņā ar priekšnoteikumu “atkārtoti un sistemātiski” tiek aizkavēts aizsardzības tiesību apdraudējums, veicot secīgas darbības, kas skar kaut nebūtisku datubāzes daļu³⁷.

123. Turpretī nav skaidrs, vai Direktīvas 7. panta 5. punktā ir paredzētas divas alternatīvas vai divas kumulatīvas pazīmes. Jāsāk ir ar normas gramatisko interpretāciju. Taču šādā veidā viennozīmīgu rezultātu nav iespējams panākt. Atsevišķas valodu versijas

abas pazīmes saista ar saikli “un”³⁸, citas turpretī — ar “vai”³⁹. Vairākums valodu versiju, kā arī direktīvas mērķis tomēr norāda uz to, ka abas pazīmes ir jāsaprot kā kumulatīvi priekšnoteikumi⁴⁰. Atkārtota, bet ne sistemātiska nebūtiskas datubāzes satura daļas iegūšana tādējādi nav ietverta.

124. Atkārtota un sistemātiska darbība no-tiek tad, ja tā tiek veikta ik pēc noteikta laika — reizi nedēļā vai mēnesī. Ja laikposms ir īsāks un attiecīgi skartā daļa mazāka, tad, lai skartā daļa atbilstu Direktīvas 7. panta 5. punktā paredzētajiem priekšnoteikumiem, darbība ir jāveic attiecīgi biežāk.

b) Jēdziens “normāla izmantošana” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē

125. Jēdziens “normāla izmantošana” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē ir interpre-tējams, ņemot vērā šīs aizsardzības klauzulas mērķi. Tas īpaši izriet no Direktīvas pream-bulas. 42. apsvērumā kā iemesls noteiktu

38 — Lielākā daļa romāņu valodu, vācu, angļu un grieķu valodas versijas.

39 — Spāņu, zviedru un somu valodas versijas.

40 — *Leistner* (citēts 9. zemsvītras piezīmē), 181. lpp., un *von Lewinski* (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 17. punkts attiecībā uz 7. pantu.

37 — *Gaster* (citēts 15. zemsvītras piezīmē), 558. punkts.

darbību novēršanai tiek minēta izvairīšanās no kaitējuma ieguldījumiem. 48. apsvērumā kā Direktīvā nostiprināto aizsardzības tiesību mērķis skaidri tiek minēts “garantēt datubāzes veidotāju atalgojumu”.

128. Atsevišķos gadījumos 7. panta 5. punkts var tikt piemērots arī attiecībā uz potenciāliem, t.i., datubāzes veidotāja vēl neizmanto tiem, tirgiem. Saskaņā ar šo ir pietiekami, piemēram, ja ieguvējs vai persona, kas datus izmanto atkārtoti, ietaupa datubāzes veidošanā pienākošos licences maksājumus. Šādu darbību pieļaušana būtu iemesls tam, ka arī citas personas iegūtu datubāzes saturu vai to atkārtoti izmantotu, nemaksājot licences maksājumus⁴³. Šādai iespējai lietot datubāzi bez maksas būtu smagas sekas uz licenču vērtību, kā rezultātā ienākumi samazinātos.

126. Tādēļ jēdziens “normāla izmantošana” ir jāinterpretē tikai paplašināti. Tādējādi “traucē [...] izmantošanai” ir saprotams ne tikai tehniskā ziņā, tā, ka aptvertas ir tikai datubāzes tehniskās lietojamības sekas. Direktīvas 7. panta 5. punkts vairāk attiecas uz ekonomiskām sekām uz datubāzes izveidotāju. Runa ir par ekonomiskas izmantošanas, kas notikusi normālos apstākļos, aizsardzību.⁴¹

129. Regulējums nav ierobežots arī ar gadījumu, kad datubāzes izveidotājs vēlētos izmantot tās saturu tādā pat veidā, kā izmantotājs vai persona, kas to izmanto atkārtoti. Tikpat maza nozīme ir tam, ka datubāzes izveidotājs saskaņā ar likumā noteiktu aizliegumu nevarētu izmantot tās saturu tāpat kā izmantotājs vai persona, kas to izmanto atkārtoti.

127. Direktīvas 7. panta 5. punkts ir piemērojams ne tikai saistībā ar darbībām, kuru rezultātā rodas konkurējošs izstrādājums, kas pēc tam traucē datubāzes veidotājam izmantot datubāzi⁴².

130. Visbeidzot, jēdziens “traucē [...] izmantošanai” nav interpretējams tik šauri, ka aizliegta ir tikai pilnīga izmantošanas kavēšana. Kā tas izriet no pārējo valodu, izņemot vācu valodas, versijām, aizliegums ir piemērojams jau tad, ja ir konflikts par izmanto-

41 — Tas ir arī saskaņā ar PTO paneļa *TRIPS* līguma 13. panta interpretāciju (WT/DS160/R, 2000. gada 27. jūlijs, 6.183.).

42 — *Leistner* (citēts 9. zemsvītras piezīmē), 181. lpp.

43 — WT/DS160/R, 2000. gada 27. jūlijs, 6.186 (citēts 41. zemsvītras piezīmē).

šanu, t.i., jau pie mazāku apmēru negatīvām sekām. Tas tad arī ir sliekšnis, sākot no kura ir piemērojams aizliegums nodarīt kaitējumu datubāzes izveidotājam.

131. Kā uzsvēruši daži lietas dalībnieki, valsts tiesas uzdevums ir saskaņā ar iepriekšminētajiem kritērijiem izvērtēt konkrētās darbības un to ietekmi uz attiecīgo datubāzi.

c) Jēdziens “nepamatoti apdraud” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē

132. Lai interpretētu jēdzienu “nepamatoti apdraud” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē, vispirms ir jānorāda uz to, ka jau grozītās Bernes Konvencijas ietvaros tika diskutēts, vai šāds nenoteikts tiesību jēdziens vispār ir lietojams. Jēdziena “nepamatoti apdraud” interpretācijai izšķiroši ir norādīt arī uz atšķirībām no “normālas izmantošanas”.

133. Attiecībā uz aizsargājamo jomu strīdīgā norma alternatīvai “nepamatoti apdraud” izvirza zemākas prasības nekā alternatīvai “normāla lietošana”, jo ar pirmo tiek aizsargātas “likumīgās intereses”. Aizsardzība tādējādi pārsniedz juridiskās pozīcijas un ietver intereses, kas ir arī “lēģitīmas”, nevis tikai likumīgas.

134. Tā izlīdzinājumam 7. panta 5. punktā šai alternatīvai ir noteiktas stingrākas prasības attiecībā uz aizliegtās darbības sekām. Tiek prasīts nevis jebkāds, bet gan “nepamatots apdraudējums”. Pazīme “nepamatots” tomēr nevar tikt interpretēta pārāk stingri. Pretējā gadījumā Kopienas likumdevējs tā vietā arī šajā gadījumā būtu noteicis kaitējuma vai pat būtiska kaitējuma nodarīšanu datubāzes izveidotājam.

135. Ņemot vērā citu valodu, izņemot vācu valodas, versijas, tas ir jāinterpretē tādējādi, ka darbības noteiktā apmērā kaitē interesēm. Direktīva šajā gadījumā, gluži tāpat kā pārējos, ir vērsta uz izveidotājam nodarīto kaitējumu. Pamata lietā ļoti skaidri ir parādīts, ka izveidotāja tiesību aizsardzība ietekmē pārējo ekonomiskās intereses. Tas tomēr nenozīmē, ka, interpretējot 7. panta

5. punktu, lielu nozīmi var piešķirt *sui generis* tiesību ietekmei uz citu personu interesēm vai kādam iespējamam "kaitējumam" attiecīgajai dalībvalstij no iespējamajām sekām nodokļu jomā. Direktīvai ir jāaizkavē kaitējuma nodarīšana datubāzu izveidotājiem. Šis mērķis atšķirībā no pārējām sekām ir skaidri noteikts Direktīvā.

apdraudējums. Tas, vai šis interešu apdraudējums ir nepamatots, ir atkarīgs no konkrētās lietas apstākļiem. Tomēr fakts, vai izmantotājs vai persona, kas datubāzi izmanto atkārtoti, ir datubāzes izveidotāja konkurenti, šajā gadījumā nav izšķirošs.

136. Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē interešu kodols ir izveidotāja ieguldījumi un peļņa no tiem. Tādējādi arī šeit datubāzes saturs ekonomiskā vērtība kļūst par izvērtējuma pamata pieturas punktu. Centrālā ir ietekme uz faktiskajiem vai plānotajiem datubāzes izveidotāja ienākumiem⁴⁴.

138. Šajā sakarā ir arī jāatgādina, ka valsts tiesas pienākums ir izmeklēt konkrētās darbības un pārliecināties, vai tās ir uzskatāmas par attiecīgās datubāzes izveidotāja likumīgo interešu "nepamatotu apdraudējumu".

D — Datubāzes saturs pārmaiņas un aizsardzības ilgums (vienpadsmitais prejudiciālais jautājums)

137. Runājot par aizsardzības jomu, par pamatu var ņemt alternatīvu "normāla izmantošana". Ja šo alternatīvu interpretē tik šauri, ka tā neietver potenciālos tirgus kā jaunus datubāzes saturs izmantošanas veidus⁴⁵, tad vismaz ietekme uz potenciālajiem tirgiem ir jākvalificē kā likumīgo interešu

139. Izskatāmajā lietā runa ir par to, vai ikvienas "būtiskas pārmaiņas datubāzes saturā", kas var būt pamatā datubāzes aizsardzības ilgumam, rezultātā datubāzi 7. panta 5. punkta piemērošanas mērķiem var uzskatīt par jaunu, atsevišķu datubāzi.

44 — WT/DS160/R, 2000. gada 27. jūlijs, 6.229 (citēts 41. zemsivitas piezīmē).

45 — Leistner (citēts 9. zemsivitas piezīmē), 182. lpp.

140. Saskaņā ar Direktīvas 10. panta 3. punktu izmaiņas datubāzē zināmos apstākļos piešķir tai jaunu aizsardzības laiku. Līdz ar to ir jāanalizē viens no priekšnoteikumiem, proti, kritērijs “būtiskas pārmaiņas datubāzes saturā” un tā sekas. Izskatāmajā lietā ir jāizskata problemātika attiecībā uz “atkārtotu un sistemātisku iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu” Direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē.

141. Būtībā šis prejudiciālais jautājums attiecas uz pagarināto aizsardzības ilgumu. Šajā sakarā ir jānoskaidro, vai būtisku pārmaiņu rezultātā tiek radīta jauna datubāze. Ja tiek konstatēts, ka paralēli vecajai datubāzei, kas turpina pastāvēt, tiek radīta jauna datubāze, tad ir svarīgi, uz kuru no datubāzēm attiecas aizliegtās darbības.

142. Saistībā ar atšķirīgajiem viedokļiem ir jāizskata arī jautājums, vai Direktīvas 10. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas regulē tikai aizsardzības ilgumu, bet ne tās priekšmetu.

143. No 10. panta 3. punkta teksta, saskaņā ar kuru būtiska pārmaiņa noteiktos apstākļos “piešķir datubāzei, kas radusies šī ieguldī-

juma rezultātā, jaunu aizsardzības laiku”, var secināt, ka Kopienų likumdevējs ir ņēmis vērā, ka šādu izmaiņu rezultātā rodas jauna datubāze. Šo secinājumu apstiprina pārējo valodu versijas.

144. To atspēkot nevar arī ar sistēmisko interpretāciju. 10. panta virsraksts ir “Tiesību aizsardzības laiks”, bet tas nenozīmē, ka šajā normā ir ietverts regulējums tikai par laika posmu, bet nevis arī par attiecīgo priekšmetu.

145. Komisijas viedoklis *WIPO* kontekstā arī atbalsta to, ka atsevišķu priekšnosacījumu izpildes gadījumā tiek radīta jauna datubāze⁴⁶.

146. Ir skaidrs, ka 10. panta 3. punktā paredzētais aizsardzības ilguma jaunais termiņš var attiekties tikai uz konkrētu objektu. No šīs normas rašanās vēstures izriet, ka ir

⁴⁶ — *Standing Committee on Copyright and Related Rights* (1998. g. 19. maijs), SCCR/1/INF/2.

jāaizsargā ar jauniem ieguldījumiem radītais rezultāts⁴⁷. Aizsardzības objekta ierobežošana ar jauno rezultātu atbilst arī jauna aizsardzības ilguma regulējuma mērķim⁴⁸.

jumu objekts. Tādējādi jaunākā versija, t.i., visa datubāze, top par aizsardzības objektu⁴⁹.

147. Šeit ir jāatgādina, ka attiecīgā datubāze ir tā saucamā dinamiskā datubāze, t.i., datubāze, kura visu laiku tiek atjaunota. Tādēļ ir jāņem vērā, ka pārmaiņas 10. panta 3. punkta izpratnē ir ne tikai svītrojumi un papildinājumi, bet, kā izriet no 55. apsvēruma, arī satura pārbaudes.

148. Dinamiskajām datubāzēm ir raksturīgas, ka vienmēr ir tikai viena datubāze, proti, pati jaunākā. Sākotnējās versijas "pazūd". Tādēļ rodas jautājums, uz ko attiecas jaunais aizsardzības ilgums, t.i., kas, tā teikt, ir jaunais aizsardzības objekts.

150. Šādu interpretāciju atbalsta arī Direktīvas tapšanas vēsture. Kaut arī sākotnējā priekšlikuma 9. pantā⁵⁰ bija paredzēts datubāzes aizsardzības laika pagarinājums, šā priekšlikuma pamatojumā Komisija nepārprotami min datubāzes jauna "izdevuma" gadījumu⁵¹. Grozītajā priekšlikumā tika ieviests atbilstošs paskaidrojums par pastāvīgi atjaunotām datubāzēm⁵². 12. panta 2. punkta b) apakšpunktā ietvertajā definīcijā tika skaidri paredzēta dinamiskajām datubāzēm tipiskā situācija attiecībā uz sīku, secīgu izmaiņu akumulāciju.

151. Šādi interpretēts, Direktīvas 10. panta 3. punkts paredz arī "rolling" sui generis tiesības.

149. Jāsāk ir ar pārmaiņu mērķa noteikšanu, proti, ar mērķi atjaunināt datubāzi. Tas nozīmē, ka visa datubāze ir jaunu ieguldī-

49 — Simon Chalton. The Effect of the E.C. Database Directive on United Kingdom Copyright Law in Relation to Databases: A Comparison of Features. *E.I.P.R.* 1997, 278. (284.) lpp.; Hornung (citēts 16. zemsvītras piezīmē), 173. lpp.; Leistner (citēts 9. zemsvītras piezīmē) 209. lpp.; St. Beutler. The Protection of multimedia products under international law. *Ufita* 1997, 5. (24.) lpp.; Guglielmetti (citēts 7. zemsvītras piezīmē), 192. lpp., un Speyart (citēts 23. zemsvītras piezīmē), 171. (173.) lpp.

50 — KOM(92) 24 galīgā redakcija.

51 — Priekšlikuma COM(92) 24 pamatojums, Nr. 9.2.

52 — COM(93) 464 galīgā redakcija.

47 — Kopējā nostāja (EK) Nr. 20/95 (citēts 14. zemsvītras piezīmē), Nr. 14.

48 — Von Lewinski (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 5. punkts attiecībā uz 10. pantu.

152. Visbeidzot, dinamiskajām datubāzēm piedāvātais risinājums atbilst arī principam, ka aizsargāts tiek rezultāts, proti, jaunā, nevis vairs vecā datubāze. Atšķirība no statiskajām datubāzēm ir tāda, ka dinamisko datubāzu gadījumā vecā datubāze beidz pastāvēt, jo tā tiek pastāvīgi pārvērsta jaunā.

arī izmaiņas⁵³. Pretējā gadījumā ieguldījumi dinamiskās datubāzēs būtu neizdevīgi.

153. To, ka dinamisko datubāzu gadījumā jaunais aizsardzības ilgums attiecas ne tikai uz izmaiņām kā tādām, bet gan uz visu datubāzi, neskatoties uz jau minēto mērķi un papildu ieguldījumu objektu, var pamatot ar faktu, ka datubāzi var izvērtēt tikai kopumā.

155. Valsts tiesas uzdevums joprojām paliek izvērtēt konkrētās izmaiņas attiecīgajā datubāzē. Šīs pārbaudes ietvaros valsts tiesai ir jāņem vērā, ka arī nebūtiskas pārmaiņas pietiekamā skaitā ir kvalificējamās kā būtiskas. Kā izriet no Direktīvas 54. apsvēruma, pienākums pierādīt, vai ir izpildīti Direktīvas 10. panta 3. punkta nosacījumi, ir datubāzes izveidotājam.

156. Valsts tiesai ir arī jāizvērtē, kad ir pārkāpts būtiskuma sliekšnis. Šajā sakarā ir jāpārbauda, vai papildu ieguldījumi ir būtiski. Izvērtējot būtiskumu, ir jāpamatojas uz direktīvas 7. pantā noteiktajām prasībām. Jāievēro arī atbilstošie nosacījumi attiecībā uz ieguldījumiem. Tas jāievēro, kaut arī Direktīvas 10. panta 3. punkts nepārprotami runā par "jauniem ieguldījumiem", bet 7. pants attiecas uz sākuma ieguldījumiem⁵⁴.

154. Izvērtējums kopumā ir jāveic arī, ņemot vērā mērķi aizsargāt un stimulēt ieguldījumus. Šie mērķi dinamisko datubāzu gadījumā ir sasniedzami tikai tad, ja tiek ietvertas

53 — *Grützmacher* (citēts 6. zemsvītras piezīmē), 390. un turpmākās lpp.

54 — *Skat. Lelsner* (citēts 9. zemsvītras piezīmē), 207. un turpmākās lpp.

VI — Secinājumi

157. Es ierosinu Tiesai uz prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1. Jēdzienu “datubāzes satura būtiska daļa” un “datubāzes satura nebūtiska daļa” Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību 7. panta izpratnē interpretēšanai nav svarīgi, vai datubāzē ietilpstošie darbi, dati vai citi elementi ir sistemātiski vai metodiski sakārtoti un atsevišķi pieejami tādā pašā veidā kā pašā datubāzē.
2. Jēdziens “iegūšana” Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē ir interpretējams tādējādi, ka tas ietver arī datubāzes veidotāja iegūtus datus, ja datu iegūšana notiek reizē ar to apstrādi un nav no tās šķirama.
3. Jēdziens “pārbaude” Direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē ir interpretējams tādējādi, ka tas neaprobežojas ar to, ka laiku pa laikam tiek nodrošināts, lai datubāzē ietvertā informācija būtu vai saglabātos precīza.
4. Direktīvas 7. panta 1. punktā ietvertais jēdziens “kvalitātes aspektā būtiska datubāzes satura daļa” ir interpretējams tādējādi, ka ir jāņem vērā attiecīgās daļas tehniskā vai ekonomiskā vērtība. 7. panta 1. punktā ietvertais jēdziens

“kvantitātes aspektā būtiska datubāzes satura daļa” ir interpretējams tādējādi, ka ir jāņem vērā attiecīgās daļas lielums. Taču abos gadījumos nevar ņemt vērā tikai ar aizliegtajām darbībām skartās daļas lielumu attiecībā pret visu datubāzi kopumā.

5. Direktīvas 7. panta 5. punktā ietvertais jēdziens “datubāzes satura nebūtiska daļa” ir interpretējams tādējādi, ka šī daļa vairāk nozīmē atsevišķus datus, nevis “būtiskas daļas” 7. panta 1. punkta izpratnē.
6. Direktīvas 7. pantā paredzētais jēdziens “iegūšana” ietver tikai datubāzes satura pārvešanu tieši no datubāzes uz kādu citu datu nesēju.
7. Direktīvas 7. pantā paredzētais jēdziens “atkārtota izmantošana” ietver ne tikai datubāzes satura publiskošanu tieši no datubāzes, bet arī tā publiskošanu ar netieši no tās iegūtu darbu, datu vai citu elementu palīdzību bez tiešas pieejas datubāzei.
8. Par Direktīvas 7. panta 5. punktā paredzētajām “darbībām, kas traucē normālai datubāzes izmantošanai”, ir uzskatāmas tādas darbības, kas *sui generis* tiesību īpašniekam traucē datubāzi izmantot potenciālajos tirgos. Par Direktīvas 7. panta 5. punktā paredzētajām “darbībām, kas nepamatoti apdraud datubāzes veidotāja likumīgās intereses”, ir uzskatāmas tādas darbības, kas noteiktā pakāpē kaitē veidotāja leģitīmajām ekonomiskajām interesēm.

9. Direktīvas 10. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka katras "būtiskas datubāzes satura pārmaiņas", kas pamato tās rezultātā radušās datubāzes aizsardzības ilgumu, rezultātā radītā jaunā datubāze ir uzskatāma par jaunu datubāzi arī 7. panta 5. punkta izpratnē.

PIELIKUMS

(Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

24. Trešais pamatuzdevums pirms pirmssacikšu informācijas izdošanas ir dalībnieku sarakstu izveidošana. To veic *Weatherbys* telefonu centrāle, kurā nepārtraukti ir nodarbināti līdz pat 32 darbiniekiem, kas pieņem zvanus (un faksus) par zirgu pieteikumiem uz sacīkstēm. Uz lielāko daļu sacikšu zirgs ir jāpiesaka piecas dienas pirms sacīkstēm līdz divpadsmitiem dienā. Zvanītājs izmanto tikai viņam piešķirto personīgo identifikācijas numuru. Zvanītājam tiek lūgts nosaukt Sacikšu kalendārā publicēto to sacikšu kodu, kurām tas vēlas pieteikties, kā arī zirga vārdu un tā īpašnieka vārdu.

25. *Weatherbys* katra zirga tiesības piedalīties pārbauda divos posmos. Pirmais posms notiek bez pastarpinājuma — kad zirgs tiek pieteikts sacīkstēm. Zirga vecums un dzimums tiek salīdzināti ar sacikšu nosacījumiem; ja zirgs neatbilst kādam nosacījumam, uz ekrāna parādās norāde un pieteikums tiek noraidīts. Ja persona, kas piesaka zirgu sacīkstēm, nav tikusi pilnvarota, iesniedzot rakstisku pilnvaru, darboties *Weatherbys* vai ja īpašnieks nav reģistrēts, vai ja treneris nav licencēts,

vai ja viņš *Weatherbys* nav informējis par to, ka zirgs atrodas viņa pārraudzībā, vai ja nav reģistrēts zirga vārds, arī par šo faktu datorsistēma darbinieku informē un pieteikums tiek noraidīts. Lai atvieglotu identificēšanu sekojošajā “deklarācijas” procedūrā, par ko tiks runāts turpmāk, katram pieteikumam tiek piešķirts atsevišķs atsaucē numurs.

26. Tas, ka zirgs ir pieteikts sacīkstēm, obligāti nenozīmē, ka tas tajās piedalīsies. Vispirms ir jāpārbauda, vai zirgam ir tiesības piedalīties. Otrkārt, trenerim ir jāapstiprina, ka viņš vēlas, lai zirgs piedalītos sacīkstēs (to sauc par “zirga deklarēšanu”, un tas notiek dienu pirms sacīkstēm). Treškārt, arī deklarētu zirgu no sacīkstēm var atstādināt, piemēram, ja uz sacīkstēm ir saņemts pārāk daudz deklarāciju. Tā kā zirgs, pirms tas piedalās sacīkstēs, ir “jādeklarē”, treneri zirgus var “ieteikt” vairāk nekā uz vienām sacīkstēm tajā pašā dienā, un tas tiek arī darīts, zinot, ka vēlāk zirgs tiks “deklarēts” tikai uz vienām vai vispār ne uz vienām sacīkstēm.

27. Kad beidzies sākotnējais pieteikumu iesniegšanas termiņš, pieteikumus apstrādā datorizēti un tiek izveidoti attiecīgās dienas sacīkšu saraksti. Kad tas ir paveikts, tiek izveidoti “pagaidu pieteikumu” (proti, pieteikumu, kuriem nav veikta iepriekš aprakstītā dubultā pārbaude un kuriem nav piešķirta vērtība) saraksti, kuri ir pieejami kopējā *BHB/Weatherbys* interneta mājaslapā un *BHB* informācijas dienestā ar videoteksta palīdzību.

28. Visas telefonsarunas tiek ierakstītas. Pēcpusdienā tās tiek atskaņotas un salīdzinātas ar datora pārbaudes ziņojumu. Darbinieks, kurš atskaņo sarunas, nekad nav tas pats darbinieks, kurš pieņēmis zvanu. Tādējādi tiek veikta dubulta pārbaude, lai pēc iespējas labāk pārliicinātos, ka zvanītāja norādes ir pareizi saprastas un pieteikumu saraksts ir, cik vien iespējams, precīzs.

29. Tad *Weatherbys* uzsāk otro pārbaudes posmu par zirgu tiesībām piedalīties. Tā kā šis posms attiecas uz apjomīgiem datiem par katra zirga līdzšinējām sekmēm un tie ir jāsalīdzina ar attiecīgo sacikšu nosacījumiem, tad, lai nekavētu pieteikumu apstrādi, šis posms tiek veikts bez pastarpinājuma. Dators šo uzdevumu veic, kad ir izbeidzies pieteikumu iesniegšanas termiņš, ņemot vērā līdzšinējās sekmes un datus par handikapiem. Tajā pat laikā tiek aprēķināta un piešķirta vērtība, kā tas iepriekš tika paskaidrots. Pēc tam tajos pašos saziņas līdzekļos tiek publicēts "apstiprināts", divreiz pārbaudīts pieteikumu saraksts ar piešķirtajām vērtībām.

30. Pirms zirgu var iekļaut publicētajā galīgajā sacikšu dalībnieku sarakstā, ir nepieciešams vēl viens posms. Trenerim ir "jādeklarē", ka "pieteiktais" zirgs piedalīsies sacikstēs. Deklarēšanas termiņš izbeidzas dienā pirms sacikstēm: pulksten 10:00 vasaras mēnešos un pulksten 10:15 ziemā. Šajā posmā ir nepieciešams, lai treneris pirms termiņa izbeigšanās piezvanītu uz *Weatherbys* telefoncentrāli un "iesniegtu deklarāciju" (t.i., apstiprinātu zirga dalību sacikstēs). Pēc šī termiņa izbeigšanās deklarēšanas zvanus vairs pieņemt nevar. Ja deklarācija tiek iesniegta telefoniski, telefoncentrālē zvans tiek identificēts pēc atsaucēs numura, kurš šim pieteikumam piešķirts sākumā un kurš zvanītājam ir jānosauc.

31. Pēc tam, kad izbeidzies iepriekšējās dienas termiņš, dators katram zirgam piešķir sacikšu sedlu numuru. Tas notiek, ņemot vērā piešķirto galavērtību (ieskaitot visus sodus, kas piespriesti līdz deklarēšanas rītam). Zirgiem, kuriem piešķirta vienāda vērtība, kārtība tiek noteikta pēc nejaušības principa (sacikstēs ar handikapiem) vai alfabētiskā kārtībā pēc zirgu vārdiem (sacikstēs bez handikapiem). Sacikstēm pa līdzenu virsmu dators piešķir arī starta boksa, no kura katrs zirgs startēs, numuru. Starta pozīcija ir informācija, kuru ņem vērā derību slēdzēji, un tās nozīmīgums ir atkarīgs no hipodroma, sacikšu distances u.c. apstākļiem. Tiek veikta vēl viena zirgu jaunāko sasniegumu pārbaude. Ja šo sasniegumu rezultātā saskaņā ar sacikšu

noteikumiem var piešķirt pārsvaru, šis pārsvars tiek pieskaitīts sākotnēji piešķirtajai pamata vērtībai. Atsevišķos gadījumos saskaņā ar sacikšu noteikumiem var būt nepieciešams, lai dators izlabotu deklarēto sacikšu dalībnieku vērtības. Ja deklarēto dalībnieku skaits pārsniedz maksimālo sacikšu dalībnieku skaitu, ko *Jockey Club* nosaka drošības apsvērumu dēļ (informācija, kas arī ir noglabāta datubāzē), var būt, ka ir nepieciešams sacikstes pēc fiksētiem noteikumiem sadalīt vai atsevišķus zirgus pēc fiksētiem noteikumiem arī izslēgt no sacikstēm (proti, neiekļaut galīgajos sacikšu sarakstos).

32. *BHB* datubāzes administrēšana (ieskaitot iepriekš uzskaitītos posmus, kas veicami galīgā sacikšu saraksta izveidošanai) ir tikai daļa no *BHB* uzdevumiem. Visu šo uzdevumu izpilde britu zirgu skriešanās sacikšu industrijas labā *BHB* izmaksā 15 miljonus *GBP* gadā. *BHB* datubāzes izmaksas veido aptuveni 25 % no kopējiem *BHB* izdevumiem. *BHB* finansē sevi pati, un tās ienākumi galvenokārt rodas no reģistrācijas un licenču maksām, hipodromu organizācijas maksām un hipodromu un īpašnieku maksātajām pieteikumu maksām. Daļa ienākumu rodas no izmantošanas maksām, ko maksā trešās personas par *BHB* datubāzes informācijas izmantošanu. Šīs iemaksas veido nelielu daļu vairāk par 1 miljonu *GBP* gada ienākumu, un ar tām tiek segti aptuveni 25 % *BHB* datubāzes administrēšanas izdevumu.

33. *Weatherbys* piegādā informāciju no *BHB* datubāzes *William Hill* un citiem bukmeikeriem. *Weatherbys* un *William Hill* starpā ir noslēgta vienošanās par to, ka *Weatherbys* piegādā informāciju *William Hill* no *BHB* datubāzes. Par šo informāciju *William Hill* un pārējie bukmeikeri maksā noteiktu maksu *Weatherbys*, kura savukārt maksā *BHB*.

34. Līdz 1999. gadam bukmeikeri, kuri piedāvāja derības, nemaksāja tieši *BHB* par *BHB* datubāzes informācijas izmantošanu. Kopš 1999. gada dažādi bukmeikeri, kuri piedāvāja derības, par pirmssacikšu informācijas izmantošanu internetā maksāja tieši *BHB*. Turpretī citi bukmeikeri, kuri piedāvāja derības, ieskaitot trīs lielākos bukmeikerus un valsts īpašumā esošo *Tote*, šīs prāvas sāksnās laikā 2000. gadā nevēlējās maksāt *BHB* licences maksu par pirmssacikšu informācijas izmantošanu, jo attiecīgā licence neesot vajadzīga.

35. Daži citi pirmssacikšu informācijas izmantotāji (kā Totalizatoru apvienība, elektroniskās izdevniecības un Hipodromu apvienība) tieši maksā *BHB* par šo informāciju.

[..]

William Hill interneta pakalpojumi

40. Izskatāmā lieta attiecas uz *William Hill* un atsevišķu tās konkurentu nesen uzsāktu komercdarbību, proti, derību pieņemšanu internetā. Šobrīd runa ir par salīdzinoši mazu atbildētāja apgrozījuma daļu. *William Hill* pirmo interneta mājaslapu savu telefonisko derību pakalpojumu veicināšanai izveidoja 1996. gadā. 1999. gadā tas uzsāka pieņemt derības par zirgu sacīkstēm, kas sākotnēji bija ierobežotas ar noteiktu sacīkšu skaitu, kurām *William Hill* bija noteicis pats savas prognozes. Tas tika attīstīts par visaptverošu pakalpojumu, kurā ietilpst lielākā daļa sacīkšu un tūlītējas piedāvāto prognožu izmaiņas. Šis paplašinātais pakalpojums tika uzsākts divās interneta mājaslapās: 2000. gada 3. februārī — “starptautiskajā lapā” un 2000. gada 13. martā — “britu lapā”. Sabiedrībai šīs lapas ir pieejamas internetā, un tā var redzēt, kādi zirgi kurās sacīkstēs piedalās un kādas prognozes piedāvā *William Hill*. Interesenti var noslēgt derības elektroniski. Klientiem ir nepieciešama papildu

informācija (piemēram, par žokeju vai zirga treneri), lai nonāktu pie informācijā balstīta zirga uzvaras iespēju vērtējuma. Ja klientam šāda informācija ir vajadzīga, tad viņam tā ir jāsmēlas no citiem avotiem, piemēram, laikrakstiem. Pielikums F ir tādas informācijas piemērs, kāda laikrakstā *Racing Post* ir pieejama attiecībā uz konkrētām sacīkstēm.

41. *William Hill* nosaka un publicē savas zirgu skriešanās sacīkšu prognozes, kas tiek sauktas par "*Early Bird*" un "*Ante-post*" prognozēm. "*Early Bird*" prognozes nosaka *William Hill* prognožu apkopotāji, pamatojoties uz savām spējām un apsvērumiem, un tās tiek piedāvātas attiecīgajā dienā par atsevišķām tajā dienā notiekošajām sacīkstēm. Tajā pat laikā *William Hill* katru gadu piedāvā cenas aptuveni 2000 Apvienotās Karalistes zirgu skriešanās sacīkstēm. "*Ante-post*" prognozes ir tās, kuras *William Hill* piedāvā par noteiktām sacīkstēm vienu vai vairākas dienas pirms sacīkstēm. Pieci piemēri par to, ko *William Hill* interneta pakalpojumu lietotājs var redzēt sava datora ekrānā, ir pievienoti šim pielikumam. Pirmais (A pielikums) tika nokopēts no interneta lapas 2000. gada 13. martā pulksten 12:20. Tas attiecas uz šajā dienā pulksten 14:00 Plamptonā [*Plumpton*] notiekošajām sacīkstēm. Zirgu vārdi atbilst deklarētajiem dalībniekiem. Otrais (B pielikums) tika nokopēts no lapas tajā pašā dienā un attiecas uz *Grand National*, kam bija jānotiek 2000. gada 8. aprīlī. Trešais (C pielikums) tika nokopēts no lapas vienu nedēļu vēlāk, t.i., 2000. gada 21. martā, un arī attiecas uz *Grand National*. Abu pēdējo salīdzinājums parāda, kā var izmainīties sacīkšu dalībnieku saraksts un kopskaits, tuvojoties sacīkšu dienai. Var mainīties ne tikai zirgu identitāte un skaits, bet arī sacīkšu laiks. A pielikums ir ļoti mazu sacīkšu piemērs ar nelielu dalībnieku skaitu. Dažas sacīkstes ir daudz lielākas. Tā *William Hill* mājaslapa 2000. gada 13. martā rādīja, ka uz *Lincoln Handicap* vienas jūdzes sacīkstēm, kurām bija jānotiek 2000. gada 25. martā Donkasterā [*Doncaster*], bija pieteikti 58 dalībnieki. 2000. gada 21. martā interneta lapa rādīja, ka to skaits ir sarucis līdz 46. D un E pielikums satur attiecīgi abu lapu izdrukas.

42. No 1999. gada maija līdz 2000. gada februārim *William Hill* piedāvāja derības internetā tikai par atsevišķām sacensībām (sacensībām, par kurām "*Early Bird*" un "*Ante-post*" piedāvāja prognozes). Katru dienu laikā no pulksten 9:00 līdz 10:15

"*Early Bird*" sacikšu dalībnieki un to prognozes tika ar roku ievadīti reģistrā kopā ar atbilstošajiem sacikšu datiem, kuri tika iegūti no valsts presē publicētajām sacikšu kartēm. Potenciālie "*Ante-post*" sacikšu dalībnieki tika ar roku ievadīti reģistrā no publicētajiem sarakstiem. Abos gadījumos dalībnieki tika sagrupēti pēc to prognozēm, un isākās (zemākās) bija pirmās. Kopš 2000. gada februāra *William Hill* piedāvā interneta derības par visām svarīgākajām Apvienotās Karalistes zirgu skriešanās sacīkstēm. Attiecīgos datus par vienā dienā notiekošajām sacīkstēm (ieskaitot sacīkstes, kuru prognozes piedāvātas "*Early Bird*") piegādā *SIS*, kas tos iegūst no *RDF*, un tie tiek publicēti sacikšu dienā no pulksten 5:00 līdz 7:00 atkarībā no tā, cikos *RDF* ir apstrādātas. Kad *William Hill* piedāvā "*Early Bird*" vai "*Ante-post*" prognozes, dalībnieku saraksts tiek veidots saskaņā ar piedāvātajām prognozēm. Pārējos gadījumos (vai ja šādas prognozes nav noteiktas) *William Hill* piedāvā sākuma cenu, un tādā gadījumā dalībnieki ir sakārtoti alfabētiskā secībā.

43. Šie dati to publicēšanas brīdī *William Hill* interneta lapā (t.i., attiecīgo sacikšu dienā) kopš iepriekšējās dienas rīta ir bijuši pieejami citos avotos, nevis *SIS*. Tādējādi tie ir tikuši publicēti presē un dažādos teleteksta dienestos.

44. Kā izriet no pielikumiem, *William Hill* interneta lapās publicētā informācija ietver visu sacikšu zirgu vārdus, sacikšu datumu, laiku un/vai nosaukumu un hipodroma, kurā sacīkstes notiek, nosaukumu. Attiecībā uz ierakstu skaitu tā ir ļoti maza *BHB* datubāzes daļa. Nekāda cita informācija no *BHB* datubāzes *William Hill* interneta lapā neparādās. *William Hill* neuzrāda žokeja vārdu, sedlu numuru vai zirgam piešķirto vērtību. *William Hill* nesniedz nekādu informāciju par jebkura no zirgiem gatavību sacīkstēm. Tā nesniedz arī nevienu no daudzajām citām *BHB* datubāzē ietvertajām ziņām, kas tiek izmantotas ciltskokam, *Jockey Club* uzdevumiem un/vai citiem *BHB* uzdevumiem.

45. Zirgu skriešanās sacīkstes *William Hill* mājaslapā ir izkārtotas citādāk nekā *BHB* datubāzē. *William Hill* dalībnieku sarakstu veido saskaņā ar prognozēm, sākot ar favorītiem, vai alfabētiski. Tie, izņemot iespējamās sagādīšanās, tiek izkārtoti citādāk nekā *BHB* datubāzē. Tomēr *William Hill* interneta mājaslapā publicētais dalībnieku saraksts ir pilnīgs šo sacīkšu dalībnieku saraksts.

46. *William Hill* nav tiešas pieejas *BHB* datubāzei. *William Hill* interneta lapā publicētā informācija ir pagātnē iegūta un varētu tikt iegūta nākotnē no diviem avotiem: 1) no iepriekšējā dienā izdotiem vakara laikrakstiem un/vai 2) *SIS* sacīkšu dienas rītā pieejamajiem *RDF* datiem. *RDF* tiek ņemts no *BHB* datubāzes. Arī laikrakstos atrodamā informācija ir ņemta no *BHB* datubāzes: to laikrakstiem pieejamu padara *Weatherbys*.

47. Nav apstrīdams, ka *SIS* un laikraksti nav tiesīgi izsniegt *William Hill* apakšlicenci jebkādas informācijas no *BHB* datubāzes izmantošanai, un to tie arī nav darījuši.